

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Notranjska volitev.

Čakali smo in čakali, da nam glasilo naše lazi-konservativne stranke pojasni pomen minole deželno-zborske volitve na Notranjskem, a čakali smo zaman. „Slovenec“ naznanivši izid volitve se je omejil na lakonične besede: „V zadnjem trenutku je odpadlo nekaj volilcev, ki so poprej obljubili, da bodo glasovali za konservativnega kandidata. Le tem potom si je pridobil g. Kraigher neznatno večino. Če tudi za sedaj ni še zmaga konservativna stranka, vendar se je število konservativnih volilcev precej pomnožilo. Tako nam kaže tudi ta sicer za sedaj glede uspeha neugodna volitev, da konservativna načela pridobivajo vedno trdnjša tla tudi po Notranjski, ki je bila do zadnjega časa izključno liberalna trdnjava.“

Sapo zaprli! Tako smo vzklili, čitaje ta jalovi izgovor in to borno tolažbo z bodočnostjo in ker gospodje pri „Slovinci“ sami nečejo povedati, kaj pomeni ta poraz njihovega kandidata, naj jim to na kratko pojasnimo mi. Morda jih izvabimo iz njihovega brloga, v kateri so se zalezli, da se ognejo vsaki diskusiji o izidu notranjske volitve, pa tudi o njihovih, nič preveč poštenih pripravah za to volitev, pri katerih so pristaši „Slovenčeve“ stranke napenjali vse svoje sile, da napeljejo vodo na „konservativni“ mlin in pomorejo do zmage svojemu kandidatu.

Deželnozborna volitev na Notranjskem je bila prva po katoliškem shodu, na katerem se je bil položil temelj strogi strankarski disciplini in se je bila dogovorila obsežna strankarska organizacija. Na katoliškem shodu se je izdala parola, da je brez pardona uničiti vse, kar ne stopica za Missia-Mahničevo zastavo in ne trobi v klerikalni rog, zlasti pa, da je iz deželnih zborov in iz državnega zbora izpodrinuti vse tiste poslance, ki niso podpisali na tistem shodu dogovorjenega in formuliranega nenarodnega in malo katoliškega programa. Sedaj so imeli novodobni osrečevalci našega naroda prvič priliko, da preskusijo trdnost in moč njihove orga-

nizacije in privlačno silo njihovih načel na tisti del našega naroda, ki že od nekdaj slovi kot najzavednejši, ter je to svojo zavednost že o raznih prilikah sijajno dokazal. V tem tiči glavni pomen te volitve. Klerikalna gospoda se je pognala v boj s tako gorečnostjo, da so nekateri lahkoverni njihovi pristaši že za trdno računali na zmago. Priprave so se začele, še predno se je vedelo, kdo misli kandidovati na podlagi programa narodno napredne stranke, začele so se na dekanjski konferenci v Pustojuni, vršivši se nekaj dni pred Vošnjakovim volilnim shodom. Na tisti konferenci, katere se je udeležil tudi Planinski župnik Podboj, se je bilo sklenilo, da kandidata ni postaviti, dokler se ne končajo volitve volilnih mož, da pa je z vsemi silami delovati na to, da zmaga duhovni gospodi brezpogojno udani možje, ki bi glasovali za vsakega kandidata, če jim tako zaukaže njih dušni pastir. Priznati moramo, da je bil ta sklep jako pameten, zakaj ko bi bili klerikalci pred volitvijo volilnih mož stopili s kandidato gospoda župnika Podboja ali celo gospoda Modica na plan, ne bila bi jim vsa njihova prizadevanja pri volitvi volilnih mož kar nič pomagala, poraz bi bil še čutnejši, nego je bil tako.

Pri volitvi volilnih mož godile so se nečuvane reči. Agitacija ni bila vedno v mejah dopustnosti, pogostoma je bila naravnost nepoštena. Župniki in kapelani so določili, koga je voliti za volilnega moža in potem hodili od hiše do hiše, od krčme do krčme ter obdelovali ljudi z besedami, z grožnjami in — baje — tudi z denarjem. Ali je bil denar dobljen iz katoliškega shoda, tega seve ne vemo, govori se pa, da je bil poslan iz Ljubljane. Če se kdo le ni udal, poklican je bil v farovž, nahujskali so se zoper njega sosede, sorodniki, žena ali otroci. Kjer ni bilo upanja, da zmaga klerikalna gospoda naravnim potem, ponujala in sklepala je kompromise. Tako se je v Cerknici mej klerikalno in narodno-napredno stranko dogovoril kompromis. Naši možje so se zanašali na besedo nasprotnikov, na njih poštenje, opustili so vsako agitacijo in se prepričali, da čisto krven klerikalec pozabi na obljubo, sné častno be-

sedo in je sposoben vsakega kukavnega dejanja, da le doseže svoj smoter. Tako, kakor v Cerknici, godilo se je tudi drugod. Še nikdar ni notranjska duhovščina tako agitovala, kakor to pot, pajdašila se je z očitnimi svojimi nasprotniki, če je vedela, da niso osobni prijatelji naprednega kandidata, skušala zapeljati napredne može, naj kandidujejo zoper g. Kraigherja, kakor se je zgodilo v Košanski dolini, skratka, storila je vse, kar je bilo mogoče, da zagotovi zmago svojemu možu. Knezoškof Missia ni zastoj birmoval na Notranjskem malo pred volitvijo; njegova beseda je navdušila podrejene mu duhovnike in zadovoljen sme biti z njimi, če tudi niso ničesar dosegli. Prepričal se je, da so dobro dressesirani!

Navzlic vsej tej nasprotniški agitaciji, gledé katere je narodno napredna stranka daleč zaostala, navzlic temu, da je imela stranka nebroj spretnih in predrznih agitatorjev, ki se niso ustrašili nobenega sredstva, navzlic temu se klerikalna gospoda ni upala kandidovati odločnega svojega privrženca, ampak je na ščit postavila moža, ki v političnem oziru ni ne ptič ne miš, ne klerikalen in ne napreden, in ta mož ni kandidoval na podlagi programa katoliškega shoda, ampak na podlagi starega slovenskega gesla, kateremu se ni še noben Slovenec izneveril.

To je druga točka, katere glede minolih volitev ni prezreti, zakaj s to kandidato so se klerikalni gospodje sami izneverili svojemu na katoliškem shodu sklenenemu programu.

Dasi so torej klerikalci na jedni strani storili vse, kar je le bilo mogoče agitacijskim potem storiti, na drugi strani pa postavili kandidata, ki ne stoji popolnoma v njihovem taboru in ki še ne priseza na program Missia-Mahničeve stranke, vendar so korenito propadli. Notranjska si je pred svetom zopet osvetlila lice, pokazala, da je politično zrela, da ni zavetišče polovičarstva, da se ne da terorizovati niti zapeljati in da klerikalno seme ni pognalo kali na kršnih notranjskih tleh in je nikdar ne bo. Klerikalci so v svoj vojni načrt na prvo mesto postavili pridobitev kmetijskih občin, in najzavednejši

LISTEK.

Stari ženin.

Narodna opera v 3 dejanjih, zložil Karol Bendl.

Neznani glasben svet odkril se je začudenemu nemškemu občinstvu, ko se je lansko leto s tako sijajnim uspehom na Dunaji pela Smetanova „Prodana nevesta“. Osramočeni priznavali so nepri-stranski nemški veččaki, da je nemogoče pojmiti, kako je tak glasben biser mogel nepoznan ostati toliko časa najbližjim sosedom. Na mah začeli so se v svetovnih glasbenih krogih zanimati za češko glasbo in za češke skladatelje in njih dela.

Mej odlične zastopnike moderne češke dramatične glasbe šteje se tudi Karol Bendl, čegar šaljiva opera „Stari ženin“ se bode pela jutri prvič na našem slovenskem odru. Rodil se je Bendl l. 1838. v Pragi, kjer je dobil tudi svoje prvo naobrazenje v glasbi. Leta 1864. šel je po svetu ter bil kapelnik pri operi v Bruselji, potem bival je v Amsterdamu in v Parizu, kjer ga je posebno zanimalo živahno delovanje na polji opernih skladb. Ko se je vrnil v Prago, bil je izvoljen ravnateljem pevskega društva „Hlahol“, ki se je pod njegovim vodstvom razvilo do najvišje umetniške stopinje. V tej dobi zložil je Bendl svojo prvo dramatično

opero „Lejla“, ki se je prvič pela l. 1868. in dosegla toplo priznanje. Po „Lejli“ sledili sta resna opera „Břetislav a Jitka“ in pa „Stary ženich“, komična narodna opera v smislu Smetanove „Prodane neveste“. „Stari ženin“ je torej tretja opera, katero je spisal Bendl in se je v novi upravi pela z lepim uspehom l. 1883. v novem češkem gledališču v Pragi ter pozneje na vseh drugih čeških gledališčih (v Plznu, v Brnu itd.) Pozneje zložil je Bendl še več gledaliških del: opereto „Jndicka princezna“, spevoigro „Črnogorci“, komično opero „Čarovny květ“, opero „Karel Skreťa“ itd. Za drugo tu imenovano delo dobil je l. 1881. razpisano darilo. Od l. 1879. do 1881. bival je Bendl zopet v Italiji kot kapelnik zasebnega gledališča ruskega bogataša Derviesa v Luganu in v Nizzi, potem pa se je vrnil v Prago. Predaleč bi nas vedlo, ako bi govorili o obsežnem delovanju Bendlovem in njegovih drugih skladbah, katerih je zložil brez števila. Za najnovejšo spevoigro „Dite Táboru“ dobil je zopet razpisano darilo. Večjih del zložil je Bendl poleg 9 spevoiger še 12 za zbor in samospjev z orkestrom, orkestralnih del 7, brez števila pesni, zborov, skladb za glasovir itd. in konečno 30 entreaktov za mali orkester. Po vsej pravici zavzema torej odlično mesto mej češkimi glasbeniki, kakor smo rekli iz početka.

Dejanje „Starega ženina“ kaže nam čas,

ko je minula kruta tlaka in doba tipičnih grajskih pisarjev „pan Franc“ nazvanih. Tak staričav, zaljubljen bivši „pan Franc“, ki žaluje po minuli svoji vsemogočnosti, je predmet šaljivi operi. Libreto spisal je prvotno Karel Sabina, pozneja sta ga predelala Gustav Eim in V. J. Novotny. Prvo dejanje kaže nam prazničen dan, ko se veselo kmet-sko ljudstvo v neki moravski vasi zabava pri polnih čašah piva in veselo prepeva. Zaljubljeni Vojteh napija na zdravje svoji ljubi, bogati hčerki mlinarja Bartoša, krasni šegavi Hanički. Resnejši Vaclav, nekaki vaški filozof, zasmehuje ljubezen in kot marljiv čitatelj novin napija na zdravje možem, delujočim na čast rodne zemlje in za napredek naroda. Mej tem prihaja gospod Franc, grajski pisar ter toži, kako ošaben je zdaj kmet, ko je odpravljena tlaka in da je to narobe svet, da kmet sedi pri polnem vrču v gostilni. Pozovejo ga mej se in on jim prisiljeno nazdravlja in napija bivšemu direktorju, na kar mu odgovarja veseli smeh. Mej popivanjem vstopita krasna Hanička in nje oče Bartoš in razvneti gospod Franc, naznanivši, da je imenovan grajskim oskrbnikom, razodene, da ljubi Haničko in snubi za njo. Poredna Hanička, šaleč se z njim mu ne odreče, a odločilno besedo odloži za pozneje. Vaclav svari Vojteha, ki je ves presenečen vsled Haničkinega vedenja, naj ne veruje dekletom in stavi z njim za sod piva, da njegova Hanička po-

Dopisi.

Iz Poljan nad Škofjo Loko, 2. novembra. [Izv. dop.] (Občinske volitve.) Naše občinske volitve so torej pri kraju, in zopet je zmaga narodna stranka in „katoliki“ z Brd so propadli. Ta volitev prav jasno kaže, kako umé naša „klerikalna“ stranka demoralizovati naše priprosto ljudstvo in kakih sleparskih sredstev se poslužuje, kadar obrača vodo na svoj mlin. Zategadelj je umestno, da tudi v svojem cenjenem listu, ki se obilo čita v naši dolini, nekoliko poročate o naši zadnji volitvi. — Že lansko leto imeli smo novo občinsko volitev, pri kateri je bil župan Pintar s svojimi kričachi propadel. Vlada je to volitev radi formalnih pogrškov, koje je bil župan Pintar večinoma sam zakrivil, razveljavila. In sedaj županuje oče Mrak skoraj jedno leto, dasi niti župan ni. In če bode visoka vlada v Ljubljani o pritožbah proti sedanji volitvi — in kdaj se propala stranka še ni pritoževala! — tako počasno postopala, kakor zadnjič, bo oče Urban lahko županoval do svoje smrti! Kaj tacega je pač samo na Kranjskem mogoče!

Ko je visoka vlada razveljavila prvo volitev, menili so naši Brdarji, da sedaj več propasti ne morejo. Bahali so se: „mi imamo dra. Papeža na svoji strani, in ta nam je sam pravil, da velja njegov glas pri deželni vladi takoj za glasom prezidenta, ta naredi pri vladi, kar hoče!“ Ko je bila prva volitev razveljavljena, je ime dra. Papeža še poskočilo, tako da smo končno tudi mi skoraj mislili, da je dr. Papež res vsaj drugi deželni predsednik v Ljubljani. — Na vsak način morali so naši Brdarji imeti izvrstnega učitelja za volilno agitacijo — morda gospoda Andreja Kalana — kar se je takoj pri reklamacijskem postopanju pokazalo. Imenik zapisnikov razgrnili so v Mrakovi biši na Brdu — pri prihodnji volitvi ga bodo naši pošteni razgrnili prej kot ne vrhu starega Blegoša! — mej tem, ko je bila do sedaj občinska pisarna v nižini pri cerkvi sv. Križa. Za čas reklamacij pa so prenesli občinsko pisarno h Mraku na Brdo, ker se je mislilo, da volilci ne bodo s hribov v hribe letali. In tako se je res zgodilo! Pri sestavi volilnega imenika so pošteni naši „katoliki“ izpustili celo vrsto naših volilcev in tako se je v tretjem razredu pripetilo, da smo imeli pri volitvi s sabo najmanj volilcev, ki so hoteli vsi z nami voliti, pa so bili izpuščeni iz volilnega imenika, dasi so pošteni davkoplačevalci, ter so poprej vsikdar smeli voliti. Čudno pri tem pa je, da iz imenika ni bil izpuščen niti najeznatnejši volilček nasprotne stranke. Ali ni to izborna volilna modrost, ki je zrasla na zelniku naših „katoliških“ Brdarjev? Morda pa v resnici tiči tu zadej Ljubljanski dr. Papež! — Mi smo hoteli volilni imenik prepisati, pa nismo računali s poštenostjo očeta Urbana. Štirikrat smo poslali volilce na Brdo, da bi imenik prepisali, ali vselej jih je župan zapodil, češ, pregledajte, kolikor hočete, prepisati pa nič ne dam. Okrajno glavarstvo je naši pritožbi sicer ugodilo, ali — prepisa pa le nismo mogli dobiti. In sedaj se prav nič ne bodemo čudili, če bodo nasprotniki v svoji pritožbi sami ožigosali to svoje početje, češ, da volitev ni bila svobodna, ker župan ni dovoljeval, da bi se bili volilni imeniki prepisali. Pri naših razmerah pa je le mogoče, da bode vlada dvignila nam ugodno volitev radi krivic, ki smo jih mi trpeli mej reklamacijskim postopanjem! Vse je mogoče! — In sedaj k volitvi! Krona te volitve bila je volilna komisija, v koji so sedeli samo možje nasprotne stranke. Načeloval pa ji je učitelj Cirman, najnovejši Mahničev sinček v Poljanski dolini. Da o tem človeku ničesar več ne pšemo, je umevno vsakemu, kdor ga pozna! In kako je delala ta volilna komisija, kako se je v potu obraza trudila, da bi nam požrla kak glasek! Zavrgli so nam vsako pooblastilo, glasovali so, da je neveljavno, pa je bilo. Njihovih pristašev pooblastilo pa je bilo vsako veljavno, še tako, ki povsod drugod po svetu ničesar ne velja. Ženice, kojih možje še živé, ali so v tujini odsotni, so volile po pooblastilih, in volilna komisija jih je jednoglasno odobrila. Vsekako je zopet mogoče, da se bode volitev ovrгла radi krivic, s kojimi je volilna komisija teptala naša pooblastila. Vse je mogoče!

Ali vzlic vsemu teptanju smo zmagali s izdatno večino, in če se volitev še enkrat z nova razpiše, bodemo pa še enkrat zmagali! O drugem vam ne bodem poročal, samo o tem naj vam še poročam, kako so naši pravi katoliki udrihali po našem obče

čislanim gospodu župniku, kojega radi ljubeznive in mirne narave vsi ljubimo. Do sedaj volil je gospod župnik vselej tudi v tretjem razredu in sicer za neko cerkveno hišo, koje dohodki pripadajo z dvema tretjinama cerkvi, zadnja tretjina pa se deli mej uboge. Oskrbnik te hiše pa je, in je bil od nekdanj gospod župnik. On sam ima torej volilno pravico! Ali poslušajte našo volilno komisijo. Razsodila je v svoji neskončni modrosti, da ima volilno pravico za cerkveno hišo župan Urban Pintar, in to zategadelj, ker pripada tretjina dohodkov ubogim, koji spadajo v županovo področje. In oče Pintar bil je v resnici toliko nesramen, da je v navzočnosti svojega župnika volil za cerkveno hišo, in Mahničevi učenci z zelene Poljanske doline so se odkrito udali načelu, da se sme cerkev, če lastna potreba tako nanese, tudi okraštiti in oropati. Lepi „katoliki“ to! Najstrastnejši agitator proti gospodu župniku pa je bil njegov lastni kapelan, neki Janez Kromar, ki se je ravnokar zlegel s semeniščnega jajca. Ta gospodek je menil, da bode takoj preobrnil celo Poljansko dolino, samo, če bode na vse strani raztrobental, da mu je stric kanonik Klun. Pa se je močno opekel. Brusil je peté okrog volilcev, da so mu kar iskre švigale izpod podplatov. Kako je ljudem govoril, tega ne vemo, samo to vemo, da so se mu na mnogih mestih smijali, in ga obsojali. Star, korenit volilec nam je pravil: „nisem mislil priti h volitvi, ko sem pa slišal, kako kaplan po gospodu župniku maže, pa sem si dejal, zdaj pa le grem volit!“ In tako nam je gospod kaplan pri volitvi mnogo koristil. — Vse je bilo razburjeno, ko je posestnik Dernovšek okrog govoril, da je bil kaplan pri njem, da mu je pravil, da naj na župnika nič ne da, češ, tega imajo gospod škof v svoji črni knjigi zapisanega, ter je ondi že tako zamazan, da se on — kaplan — kar čudi, da gospod škof župnika še niso pogнали, da pa bode že drugače, ker so sedaj škof njega — kaplana — tu sem poslali, da bode gospoda fajmoštra nadzoroval! Kaj je gospod kaplan Dernovšku govoril, tega ne vemo, to pa vemo, da je zadnji tako govoril, kakor smo gori pisali.

In drug posestnik nasprotne stranke, neki Kamenšek, se je mej volilno agitacijo bahal: „Mi imamo zmiraj pristop pri našem škofu, smo že tudi bili pri njih, in so nam rekli, da imajo v svoji škofiji še samo enega tacega — kot je naš fajmošter! — Vidite, tako razdivjani so naši Mahničijanci, ki se ne sramujejo, teptati v blato svojega lastnega župnika, ki jim pokopuje mrliča, jim krsti otroke, ter jim vsikdar podeljuje tolažbe svete vere, kadar jih požeje! — Mi „liberalci“ pa se udano oklepamo svojega župnika, in naj nasprotniki še tako divjajo, ogromna večina občine in fare stoji za svojim gospodom župnikom, ter bode tudi v prihodnje ostala za njim! — Če se vam depošljejo kaki „popravki“, tiskajte jih v „božjem imenu“, ali bodite prepričani, da smo vam golo in čisto resnico poročali. Da ste nam zdravi — do prihodnje volitve!

Iz Novega Mesta, 3. novembra. [Izv. dop.] (Pošta, bolnišnica, novi zdravnik.) Čitatelji „Slovenskega Naroda“ se morda še spominjajo lanskega prepira po časnikih radi podržavljenja in premestitve poštne urada. Vse je bilo pripravljeno na odpor, da se pošta iz središča mesta ne prenese na periferijo — oziroma bodoče središče. Začetkom maja meseca je mestno županstvo začelo s prireditvijo in popravilom za pošto namenjenih prostorov in jih je že 1. septembra popolnoma prirejene oddalo slavnemu poštному erarju. Z dnem 1. novembrom je jela poslovati podržavljena pošta v jako lepih in ugodnih prostorih. S podržavljenjem poštne urada prirastel je mestnemu prebivalstvu znaten dohodek in ker so gospodje uradniki vsi jako ljubeznivi in prijazni v uradu in izven urada, bode se tudi meščanstvo sprijaznilo s premeščenjem poštne urada. Ker je sedaj pošta na periferiji mesta, pričelo se bode v njeni okolici živahnejše življenje in morda si kdo domisli, da v bližini zida toli potrebne hiše za stanovanje ali kak hotel, katerega jako pogrešamo. Podržavljenje poštne urada je vsekakor napredek in čin, ki bode morda za Novo Mesto še jako pomenljiv. Da se je tukajšnji poštni urad vzel v državno upravo, gre največja zasluga višjemu poštному direktorju g. Pokornemu v Trstu. Gospod višji poštni ravnatelj si je lansko jesen sam ogledal vse prostore sedanjega pošte in povrh tega tudi še vsa poslopja, ki bi prišla v poštev za nameščenje poštne urada in stoprav potem, ko je razpisana ofertna razprava za ponudbo pripravnih prostorov ostala brezuspešna, se je odločil za

sedanje prostore. Smelo rečemo, da na Kranjskem ni nikjer lepše urejenega poštne urada, kakor ga imamo v Novem Mestu.

Bolnica usmiljenih bratov se pridno popravlja in smelo se sme reči, da bode jako lepa in ugodna.

Kaj pa dela ženska bolnica? Ali bi ne bilo umestno, da mesto s pomočjo dežele sezida žensko bolnico? Kakor znano, ima mesto glavnico, katera bi se dala porabiti. Ako se vpelje v bolnici lastna režija, bi se bolnica sama vzdrževala, in povrh še v njej naloženi denar amortizoval.

Tukaj se je naselil gosp. dr. Defraueschi, ki bode primarij pri usmiljenih bratih. Nam je dobrodošel.

1 + 2 = 3.

Iz Istre 28. oktobra. [Izv. dop.] (Vinska letina.) Letošnja trgateg more se imenovati zelo dobra tako glede količnosti, kakor tudi glede kakovosti. Lahko si mislimo, da je dobre vinske letine hrvatski seljak zelo vesel. Pričakuje le še željno mnogobrojnih — kupovalcev, da mu vinski pridelek zamené z denarjem. Največ upanja ima seveda na slovenske trgovce.

Bili so časi, ko so slovenski kupovalci navadno od samih zagriženih italijanskih trgovcev vino kupovali, dasi so bili vsled tega na slabšem, kakor če bi bili vino kupili od kmeta. Laški vinotrčci so vino za neznatno ceno dobivali od kmetov, a potem prodajali kot svoj pridelek, kar se tudi še zdaj prav pogostoma dogaja. V zadnjem času se je glede tega sicer nekoliko na boljše obrnilo, a vender večina slovenskih vinskih trgovcev ne spojuje še svoje narodne dolžnosti napram bratom Hrvatom; rajše daje dobiček krvnemu neprijatelju Italijanu, nego bratu Hrvatu.

Zato kličemo vsem Slovincem, da se tudi v trgovskih zadevah po možnosti drže gesla: Svoji k svojim! V vsakem večjem selu dobe se pošteni hrvatski rodoljubi, koji bodo povedali vse potankosti glede vinske kupčije. Kdor želi kupiti vina v veliki množini, naj se obrne na „Vinarsko zadrugo v Pulju“; kdor pa menj potrebuje, zamore se — posebno za črnino — priporočiti Ivanu Defaru v Tinjanu (Antignana) dve uri od Pazina na veliki cesti. Obilo dobrega belega vina je v Kaščergi, Trvižu, Bermu — sploh v okolici Pazinski; cene so od 12 do 16 kr. za liter. Svarimo pa kupovalce pred italijanskimi mešetarji, ki na postajah — posebno v Pazinu — naše ljudi love. Kdor se sam ne ve kam obrniti, naj gre v Pazinu k rodoljubnemu županu in trgovcu Antonu Bertoša, ki mu bo radovoljno z dobrim svetom pomagal.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je drž. pravdnštvo zaradi uvodnega članka „Naš knezoškof — ponemčevalec.“

— (Notranjska volitev.) V sobotni številki zabeležili smo govorico, da je bil g. Modic le kandidat za slučaj blamaže in da bi ga bila „Slovenčeva“ gospoda še v zadnjem trenutku odstavila, da jej je bila zmaga gotova. Resničnost te govorice potrja sinočni „Slovenec“, sicer nehoti ali vender tako jasno, da ni o njej več dvomiti. „Slovenec“ pravi, da se je to isto govorilo tudi na Notranjskem, na Rakeku in v Cerknici, in trdi, da se mej vrstami rečene naše notice bere „da so nameravali konservativci na dan volitve g. Modica lepo na stran potisniti in g. župnika iz Planine na ščit povzdigniti.“ Mi nismo g. župnika Podboja niti z besedico omenili kot kandidata in nanj tudi mislili nismo, ker smo verjeli njegovi izjavi, in zategadelj je zamogla ime g. Podboja čitati „med vrsticami“ naše notice le — s l a b a v e s t „Slovenčeva“. Da ta naša domneva ni brez podlage, dokazuje tudi postopanje g. župnika Podboja zoper narodno-naprednega kandidata. Evo dokaza njegove lojalnosti in plemenitih volilnih sredstev, katerih se je posluževal. Planinski župan je odločno naroden mož in temu poštenjaku je g. župnik Podboj pisal nastopno z dne 31. m. m. datovano nemško (!!) pismo: Euer Wohlgeboren! Es hat mich höchst überrascht, dass Sie bei der Wahl am 17. d. M. keinen einzigen aus meiner Parthei, auch mich nicht, in Ihre Liste aufgenommen, sondern stricte nach Befehl, welcher von Rakek ausging, gestimmt haben. Hätten wir das nur ahnen können, so wären auch Sie, Herr Bürgermeister, nicht Wahlmann geworden; — es lag ja, wie Sie gesehen haben, der Ausgang der Wahl vollständig in meiner Hand. So sind Sie

del kranjskega prebivalstva jih je pri prvem poskusu pahnil samotno od sebe. Živela in cvetela notranjska zavednost!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. novembra.

Kriza.

Predvčerajšnjim došli so knez Alfred Windischgraetz, češki namestnik grof Thun in gališki namestnik grof Baden in Dunaj in se tisto popoldne odpravili na cesarski dvor v Budimpešto. Windischgraetz se je na Dunaji posvetoval z grofom Hohenwartom, Baden in Thun pa z grofom Taaffeom. Jeden izmed teh treh povablencev dobi naročilo, sestaviti novo ministerstvo, in sicer utegne to biti knez Windischgraetz. Njega bi Nemci še najraje videli in on je tudi jedini, ki bi utegnil prijati vsem trem voditeljem koaliranih parlamentarnih strank. Da ni bilo razglašeno izjemno stanje v Pragi, postal bi bil gotovo grof Thun Taaffeov dedič, tako pa ni nanj misliti, kakor tudi ne na grofa Badenja, zoper katerega se je postavil Kalnoky. Da ne bo Baden ministerski predsednik, je zasluga diplomatske spretnosti ruskega veleposlanika kneza Lobanova. Ostane torej samo še knez Windischgraetz. Češki veleposlaniki se zelo trudijo, da bi ga pregovorili, naj vzprejme eventualno naročilo, sestaviti novo ministerstvo in mislijo, da se bo Windischgraetz naposled le udal. Tekom prihodnjih dni se bo stvar odločila, a že danes se smemo čuditi, da ni bil v Budimpešto povabljen tudi grof Hohenwart, proizročitelj krize in vodja koalirancev. Reklo se je sicer, da je grof Hohenwart ponudbo Taaffeovo, sestaviti novo ministerstvo, odklonil, češ, da je prestar, resnica pa to ni. Hohenwart je odklonil Taaffeovo ponudbo, ker ve, da se je kroni zameril. Krona zmatra Hohenwarta za ubijalca Taaffeovega ministerstva in dvorni krogi mu očitajo, da je to veliko hibo storil le, da si zagotovi lep odhod. Nanj je čakal dvajset let in sedaj je storil odločilni korak, da se rehabilituje pri svojih nasprotnikih in tej svoji želji je žrtvoval lastno stranko. O tem ni dvoma, da razpade Hohenwartov klub v drobne skupine. Hohenwart ima prav za prav samo 35 zanesljivih privržencev, nemški klerikalci ga bodo kmalu zapustili, jugoslovanske poslance pa seženejo zavezniki iz koalicijskega raja, če se sami ne umaknejo. S 35 privrženci ni moči dolgo stati na čelu treh strank, a morda se primeri, da potisnejo levičarji in Poljaki grofa Hohenwarta še prej s pozorišča, nego on misli. V tem slučaju ostala bi na krmlu nemško-poljska večina, a kdo bi v njej pel „solo“ to kažeta dve številki: Poljakov je 56, Nemcev 107. — Hinc illae lacrimae! To je ozrok, da se Poljaki že sedaj kesajo, da so sedli Pienerju in Hohenwartu na limanice. Sedaj vidijo, da so izgubili odločilni upliv, kateri so imeli za časa grofa Taaffea in da rešijo, kar se da rešiti, silijo so na Taaffeovo mesto naprej Badenja in potem poslanika v Bukureštu grofa Agenorja Goluchowskega. To jim je izpodletelo in sedaj se jeze na — Jaworskega. V poljskem klubu so bile že viharne seje. Frakcija krakovska in podolska, kateri vodi grof Wolanski, sta Jaworskega hudo napadali, da je pomagal podreti Taaffea in da je začel pogajanja zaradi koalicijske večine. Kakor mej Poljaki, tako je tudi mej drugimi koaliranci nastala velika nezaupnost. Nemški listi na Češkem se že upirajo in pravijo, da je ta zveza začetek reakcije, da je Nemce strah poljske in konservativne ljubezni; klerikalci se branijo družbe

očitnih framazonov à la Suess in Menger. Čudna družba ti koaliranci. Kako dolgo se bodo razumeli oče Lichtensteinove šolske predloge kanonik Karlon in prof. Suess, Klun in Povše pa Dumreicher in Ghon? Ali je tako jedinstvo mogoče le za kratek čas? Še predno je odstopilo Taaffeovo ministerstvo, so se koaliranci radi portfeljev tako spri, da so klubova načelstva naročila njihovim organom, naj o bodočih ministrih oziroma kandidatih molče, da se ne razbije koalicija, še predno se je ustanovila.

Taaffe o položaju.

Pariški list „Journal des Débats“ priobčil je včeraj vsebino pogovora mej grofom Taaffeom in nekim gospodom, ki sem in tja piše tudi za imenovani list. Grof Taaffe rekel je mej drugim, da je računal, da vzprejmejo njegovi politični prijatelji in tisti politiki, ki odobravajo podlago njegovemu načrtu volilne pravice vsaj v principu, to predlogo bolje, nego se je zgodilo. Deloma — rekel je Taaffe — razumem opozicijo Nemcev, Poljakov in konservativcev; oni so beati possidentes in hočejo to za vsako ceno ostati. Ta aspiracija ni povsem neopravičena, ali razvoja razmer ni moči zadržati. Naj so avstrijski narodi etično kakorkoli razdeljeni, tako razviti in razsvitljeni so vendar, da smejo zahtevati pravico in moč, uplivati neposredno na vse javne zadeve. Vlada je mislila, da stori veliko hibo, če se upira tej zahtevi. Proti tem novim sodelavcem v političnem življenju je potrebna največja previdnost, to je vlada tudi storila, vrt pa jim ni smeti zapreti. Pritisk na vrata bi bil tako močan, da bi se hkrati odprla in potem bi morda nihče ne mogel preprečiti katastrofe. „Avancement du nombre“ je gotova stvar in sedanjim privilegovancem se bodo morali s to mislijo sprijazniti. To, kar se je imenovalo politični narod avstrijski, reprezentuje jako majhno minoriteto prebivalstva. Trije milijoni novih volilcev, katere je mislila vlada s svojo predlogo ustvariti, bili bi te slabe razmere popolnoma premenili.

Poljski poslanci in njih volilci.

V predstojećem odstavku, naslovljenem „Križa“, smo rekli, da poljski klub ni povsem zadovoljen s postopanjem načelnika Jaworskega in da obsoja, kar je storil Taaffeovemu ministerstvu na škodo. A tudi mej poljskimi poslanci in njihovimi volilci ni soglasja glede volilne reforme, ki je povzročila sedanjí položaj. Poljski listi molče — z malimi izjemami, — kakor grob o izrazih narodne nevoje in takisto seveda tudi nemški listi, ali faktum je, da se poljski volilci glede volilne reforme kar nič ne strinjajo s svojimi poslanci. Ko je vlada svoj načrt predložila drž zboru, se poljski listi niso o njem neprijazno izražali. Konservativni listi, na čelu jim „Czas“, so priznali, da je načrt dober in samo to jim ni ugajalo, da bi tudi v kmetijskih občinah imel vsako jednako volilno pravico. Liberalni listi so bili navdušeni; pili so Taaffeu slavo in ga rotili, naj krona svoje delo s tem, da uvede tudi v kmetijskih občinah neposredno volilno pravico. V tem pa so poljski poslanci sedeli v klubovi sobi in — računali, vsak zase in v vkupe. In ko je bil račun gotov in spoznan pravičnim, so gospodje uvideli, da jim grozi — konkurs, da se jim je bati za mandate. In storjen je bil sklep: da je volilna predloga atentat na poljski narod, da je sredstvo za centralizacijo in smrt deželne avtonomije. Ta parola se je izdala in listi, ki so prej odobravali ali se celo navduševali za volilno reformo, premenili so hkrati svoje mnenje in jeli udrihati po vladnem načrtu. Samo dva lista se nista izneverila prvotnemu svojemu prepričanju, Krakovska „Nova Reforma“ in Lvovski „Kurjer“, ki sta oba priznana organa inteligentnega meščanstva,

odpovedala sta poljskemu klubu poslušnost in začela na svojo pest agitirati za splošno volilno pravico. A tudi volilci so izrazili že o raznih prilikah, da obsojajo politiko poljskega kluba in odobravajo vladni načrt o volilni reformi. To se je zlasti pokazalo na mnogih volilnih shodih, na katere pa ni prišel noben poljski poslanec in katere so tudi glasila poljskega kluba popolnoma zamolčala. Na teh shodih se je pokazalo, da takisto, kakor brezpravní elementi, tudi dosedanjí privilegiranci nečejo razumeti, kaj je to, kar imenujejo poslanci poslušno stanje. Minolo nedeljo vršile so se v raznih galiških krajih taki shodi. Posebno znamenita sta bila shoda v Krakovu in v Lvovu. Udeležilo se jih je mimo delavcev jako mnogo davkoplačevalcev in vsi so se soglasno izrekli za splošno volilno pravico, poljske poslance in njih delovanje pa kritikovali na tako malo laškav način, da poljski listi dotičnih izrazov niti priobčiti nečejo. Posebno slabo se je godilo liberalcem. Razni govorniki so spominjali volilce na svoječasne obljube liberalnih poslancev glede volilne reforme. Liberalni člani poljskega kluba so se bili s častno besedo zavezali, da se bodo poganjali za splošno jednako in neposredno volilno pravico, a čim so dobili mandate, pozabili so svoje obljube in sedli na častno svojo besedo. Kaj to niso uzorni pošteni? A ne samo, da so se meščanski volilci izrekli za volilno reformo in zoper poljski klub, tudi poljski kmetje so se dvignili na boj za splošno volilno pravico, tisti kmetje, o katerih se je govorilo in pisalo, da obsojajo vladno predlogo in da nečejo o njej nič slišati. Kmetjska zaveza, prvo poljsko kmetjsko društvo, ki ima na tisoče članov, same davkoplačujoče posestnike, demonstrovati so že na raznih shodih za vladno predlogo in zoper postopanje poljskega kluba. Z mirno vestjo se more trditi: poljski kmet in poljski meščan sta odločno za volilno reformo in sedaj nastane vprašanje: na koga pa se more poljski klub v tej stvari naslanjati, kdo stoji za njim, ko sta se odvrnila od njega kmet in meščan? Samo poljska šlahta, kavalirji kakor grof Staudnicki, kateri bi radi oživili srednjeveške razmere, ko je bil kmet suženj, meščana pa niti bilo ni. — Ali bode imelo nasprotstvo mej poljskim klubom in meščanstvom ter kméti neposrednih političnih posledic, se ne da povedati, a toliko je gotovo, da je klub v meščanskih in kmetijskih krogih izgubil vse simpatije in da so zdaj tudi širši krogi spoznali, da zástopa poljska delegacija samo plemstvo in njegove interese, ne pa naroda poljskega.

Vnanje države.

Rusko-francoska zveza.

Izza rusko-francoskih slavností v Parizu izvedela se je sedaj zanimljiva epizoda, ki zasluži, da jo zabeležimo, ker svedoči, kako intimne vezi vežejo oba naroda. Kakor znano, zaukazal je nadškof Pariški, kardinal Richard, da se v vseh cerkvah služi Te Deum za Ruse, a on sam se ga je udeležil v cerkvi Srca Jezusovega. Ko je car to izvedel, naročil je poslaniku Mohrenheimu, naj se kardinalu oficijelno predstavi in mu sporoči carjevo zahvalo. Kardinal je Mohrenheimu odgovoril, da je s svojo naredbo izrazil samo čustva katoliškega prebivalstva in da je prosil Boga, naj blagoslovi to zvezo, skleneno v varstvo mira in pravice. Tudi general Bogdanovič brzojavil je kardinalu. V brzojavki pravi, da je rusko-francoska alijanca izraz božje milosti, na kar je kardinal brzojavno odgovoril: da bode Boga prosil, naj blagoslovi prijateljstvo, ki veže arca obeh narodov in jamči kristijanskim narodom mir in obstanek. — Ta epizoda je naredila poseben utis na katoliško stranko na Nemškem. Berolinska „Germania“ piše: Katoliška ideja mora na Francoskem strahovito propadati, ko je katoliški prelat sklenil tako intimno prijateljstvo s shismatikom, celo z Rusi, ki preganjajo katoliško cerkev in moré nje verne sinove ali je gonijo v Sibirijo. — Nam se zdí postopanje Pariškega nadškofa dokazom, da se smejejo tudi katoliški prelati tistim bajkam o preganjanju ruskih katolikov, katere pripovedujejo nemško-židovski listi, kjer zajema tudi naš „Slovenec“ svoja poročila o razmerah ruskih katolikov.

Deželnozbornske volitve na Pruskem.

Volitve v pruski deželni zbor še niso končane, a ker se jih socialisti ne udeležujejo, ni dvoma, da zmagajo, izvzemši nekatera trdnoliberalna mesta, na celi črti konservativci raznih barv. Sploh pa je udeležba pri volitvah jako slaba in je pokazalo prebivalstvo uprav fenomenalno malomarnost. Ponekod niti pet odstotkov prebivalstva ni došlo na volišče in le tam, kjer je bilo več kandidatov, je bila udeležba nekoliko večja. Pri teh volitvah se je znova pokazalo, da so Prusi politični ignoranti, katere le strah pred socialisti nekoliko ogreje.

Španska in Maroko.

Španska vojska ima v Melilli jako težko stališče in se le z največjim naporom brani Kabilov. Vlada pošilja sicer nove čete v Afriko, ali v nezadostnem številu. Javno mnenje na Španskem je vled tega jako razburjeno in prva posledica bo najbrž odstop vojnega ministra. Ugodno za Špansko je jedino stališče, na katero se je postavila Anglija napram maroškem vprašanju. Govorilo se je, da podpihuje angleški poslanik Maročane na boj zoper Špansko, sedaj pa javljajo oficijozni listi angleški, da podpira angleška vlada težnje Španske.

➤ Dalje v prilogi. ➤

stane milostna gospa oskrbnica. Gospod Franc, ki je že prej slikal Hanički, kako lepo bode živela kot oskrbnica, vesel pozove vse na obed in v splošni radosti konča prvi akt.

V drugem dejanji čuje se iz daljave veselo petje mlinarskih pomočnikov, Hanička pa zamišljeno toži pričakujoč ljubljene Vojteha. Pred hišo začuje se veseli spev njenega bratranca, čvrstega dijaka Hovora, ki prihaja na obisk. Hanička mu razkrije svojo ljubezen do Vojteha in pove, da jo snubi tudi Franc, vedela bi pa rada, kateri izmed obeh jo ljubi resnično, a ne samo zarad očetovega bogastva. Hovora, domislivši se, da se Bartoš že več let pravda zarad mlina, jej obljubi, da stvar uredi, samo naj dela, ko da ga prav nič ne pozna. Za njim prihaja Vojteh in ljubosumen želi zvedeti, kaj pravi Hanička na ponudbo gospoda Franca. Šegava Hanička, hoteč kaznovati Vojteha za njegovo malo zaupanje, ga draži in pravi, da postane oskrbnikova, na kar Vojteh odbeži, grozeč se, da gre v vojake. Zaman ga kliče Hanička nazaj. Mej tem nastopi zbor, vprašajoč, je li res, da Hanička vzame Franca, ki jo pride prašati za odlok. Kot mlinarski pomočnik preoblečen dijak Hovora pride v mlin, proseč dela. Na skrivnem nabral je starih spisov in pridejal ponarejen razsodek, da je Bartoš izgubil pravdo in mlin. Te spise prinese učenec Nacek po naročilu Hovore, rekoč, da jih je prinesel sodni sluga. Vsi so izne-

nadeni, ko čujejo, da je bogati mlinar zdaj siromak, Franc pa, kateremu je bilo le za bogato doto, pravi da stvar ni nujna, da si jo premisli. Mej splošnim zasmehovanjem uteče in s tem se konča drugi akt.

Drugo jutro (tretje dejanje) prinesel je sodni sluga pravi odlok v pravdi, katero je v resnici Bartoš dobil. Mlinar ne ve pri čem je, ker sta si odloka tako nasprotna, dokler mu Hovora ne razjasni stvari in se mu razodene kot nečak. Veseli dijak se opravičuje s tem, da je na ta način hotel pred vsem svetom razkriti egoistične nakane gospoda Franca. Ko je pa le-ta zvedel, kako stvar stoji, približa se zopet z sladkimi besedami, a Hovora, šaleč se z njim in vabeč ga na dvoboje, ga osmeši in prisili, da odstopi. Vojteh dokaže sijajno svojo resnično ljubezen ter ponudi, misleč, da je Bartoš res izgubil mlin, nesrečnemu očetu Haničke vse svoje imenje. Prava ljubezen konečno zmaga, Vojteh in Hanička se objameta, Vaclav izgubil je sod piva, gospod Franc pa nevesto in mej splošnim zasmehovanjem Franca pade zadnjikrat zaveza.

Prepuščajoč našemu g. gledališkemu poročevalcu sodbo o glasbi Bendlovi, ki se nam kaže kot jako lepo glasbeno delo, polno barmoničnih krasot in narodnih slovanskih motivov, izrekamo trdno nado, da se bode Bendlova opera prikupila tudi na našem odru, kakor drugod in postala stalna točka našega opernega repertoarja, kakor zasluži. A.

also nur durch besondere Zuverlässigkeit unsererseits zum Wahlmann gewählt worden. Ich und meine Parthei — 6 Männer — werden heute für Franz Modic aus Lahovo stimmen, weil 1.) nach dem Tode des Hinko Kavčič, welcher im Adelsberger Bezirk wohnte, jetzt unser polit. Bezirk seinen Vertreter haben soll und 2.) weil Modic seinen Gegner in Bezug auf seine Grundsätze (!), Fähigkeiten (!) und Erfahrungen (!) hoch überragt. Deshalb trete ich mit dem Wunsche an Sie heran, dass auch Sie, Herr Bürgermeister, entweder mit uns für Modic stimmen, oder aber, falls Sie mit Ehrenwort gebunden sind, sich von der Wahl enthalten und gar nicht dazu erscheinen. Ich mache Sie aufmerksam, dass die Functionsdauer des Gemeinde-Ausschusses bald abläuft und wir in Kürze Neuwahlen haben könnten. Wenn Sie nun auch ferner die Bürgermeisterstelle, welche Sie übrigens sehr gut bekleiden, behalten wollen, werden Ihnen die Stimmen meiner Parthei sehr zu Statten kommen, denn ich höre, dass die Rakeker für die Zukunft den Bürgermeister absolut oben in Rakek haben wollen, in erster Linie will dies H. Sebenikar selbst. Mit dem Ausdruck vorzögl. Hochachtung J. Podboj.“ S takimi grožnjami, s takim terorizmom je skušal tisti g. Podboj, ki je na Vošnjakov volilni shod pisal s hinavskimi frazami natrpano pismo, pridobiti g. Blažona na svojo stran, in kdo ve, koliko takih pismen so pisali še on in drugi duhovniki. Gosp. Podboj govori tako, kakor da bi on odločeval, kdo ima županovati, in plaši adresata, češ, da hočejo Rakečani imeti župana na Rakeku in da kandiduje za to mesto g. Sebenikar, kar je do kraja neresnično, kakor se nam javlja z Rakeka, kjer so s pošteno-narodnim županom popolnoma zadovoljni in kjer g. Blažonu v zaslugo štejejo, da se ni udal župnikovemu pritisku. — Nad vse značilno pa je, da se klerikalna stranka poslužuje nemščine, kadar hoče uplivati na — slovenske volilce. Daleč smo prišli!

— (Slovenski grobovi.) Dodatno k našemu predčerašnjemu poročilu omeniti nam je, da so bili grobovi slovenskih veljakov in pisateljev vsi nakičeni s cveticami in venci, tako grob dr. Janeza Bleiweisa, na katerem je ležal velik lovorvenec, Jurčičev grob, ki je imel lep venec iz biservov, pisateljska rakev, kjer je poleg imen Božidarja Raiča, Levstika, Antona Raiča in Železnikarja na plošči tudi vdolbeno ime Frana Gerstina, ki tam v družbi svojih prednikov spi večno spanje. Posebno ta grob je bil bogato okrašen s krasnimi venci in trakovi. Venec s trobojnim trakom je imel tudi grob dr. E. Čoste — dalje so bili primerno okiženi grobovi Vodnika, Čopa, Metelkota, Riharja itd. Na Sokolovi piramidi bili so poleg prej umrlih članov čitati tudi imena letos umrlih in je bila piramida lepo razsvetljena in nakičena z venci.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Nadžupnik Hrenoviški č. g. A. Puc poslal nam je 90 kron, katere je nabral še poleg od gospe udove Hinka Kavčiča uplačanih in od pokojnega jej soproga nabranih in že izkazanih 140 kron v svrhu, da se fara in občina Hrenoviška upiše kot pokroviteljica družbe. G. župnik Puc nam piše, da je to svoto nabral po večini mej „brezdomovinci“ (verba ipsissima!), česar resnici na ljubo ne smemo zamolčati. Tudi nekaj posebnih ljubeznivosti na našo addresso pridejal je g. nadžupnik, češ, da ga močno veseli, da ga taki ljudje, kakršni smo mi, ne hvalimo. — No, mi g. pošiljatelju tako lepega narodnega daru od srca odpuščamo vso pikrost ter ga moramo v tem slučaju — če tudi proti njegovi volji — prav iz srca pohvaliti. Vivant sequentes!

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista poslali so kronicine darove: Gosp. Ivan Kranjec, blagajnik mestne hranilnice v Ljubljani 40 kron, vzprejete od neke čestite osebe za nagrado, katere ni pričakoval. — Gosp. Martin Kancijan pri g. Maleku v Mariboru 1 krono. — Skupaj 41 kron, katere izročimo vodstvu. Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani poslal je uredništvu našega lista g. Daniel Uranešič iz Dragošev po g. Petru Majerju ml., posestniku in gostilničarju v Kranju, 20 kron, katere izročimo vodstvu. Živio!

— (Zahvala.) 209-80 „prvih“ kron je sl. uredništvo „Slov. Naroda“ blagoizvolilo oddati naši družbi. Imenovane krone so se naznačenemu

časniku od 1. do 30. oktobra izročale in znakovale v številkah 225 do 250. Vštevisi zadnjič izkazanih 4504 kron 40 vin. je torej izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 4714 kron 20 vin., nabrane od 17. maja do 31. oktobra. — S presrečo zahvalo in iskrenim priporočilom zabeležuje vodstvo ta dvajseti mu vročeni časniški kronin dar.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Veselslavi c. kr. državni železnici v blagohotno uvaževanje.) Na Ljubljanskem državnem kolodvoru prilepljen je na vsaki strani blagajnice lepak z napisom „Wichtige Mitteilungen für das Publikum“ in sicer na obeh straneh le v nemškem jeziku. Sedaj pa bi človek sodil tako-le: Vsakomur je, znano da vsaj 70% občanstva, s katerim ima posla železniško osobje na tem kolodvoru, ne razume nemškega jezika. Ako so torej tista naznanila res važna za občinstvo, tedaj bi bila pač le dolžnost državnega urada, da jih priobči tudi slovenskemu občinstvu v slovenskem jeziku. Mar ne? — Nadejamo se torej, da ta apel na slavno vodstvo državne železnice ne ostane brez uspeha in to tem manj, ker radi priznavamo, da državna železnica načeloma spoštuje v svojih razglasilih tudi jezik ogromne deželne večine. — Saj je žalostno dovelj, da istega ne moremo trditi o južni železnici.

— (Iz odbora „Sokolovega“.) Odbor „Sokola“ sklenil je v svoji seji dne 2. t. m., da tudi letos priredi članom svojim in njihovim rodbinam priljubljeni Miklavževi večer, katerega rediteljstvo je prepustil bratom Kersniku, Pleiweisu in Škofu. — Dalje sklenilo se je, da se priredi v novembru in decembru po jeden zabavni večer s šaljivim programom in so rediteljstvo za prvi zabavni večer, čegar dan in kraj se kasneje naznani, prevzeli bratje Mulaček, Preatoni in Vernik. — Ker se je za streljanje oglasilo doslej premalo udeležnikov, sklenil je odbor razposlati še jedenkrat vabilno polo, da lepa ta zabava, katera v zimskem času vsaj po jedenkrat na teden družijo enakomisljenike, ne zamre popolnoma. — Glede maskarade o prihodnjem predpustu sklical se bode pod predsedstvom brata staroste še ta mesec pomnoženi odbor, da se vse priprave izvrše pravočasno ter maskaradi zagotovi jednak uspeh, kakor so ga imele dosedanje. — Konečno se je sklenilo, da se bodo z decembrom počenši shajali vsi člani društva po jedenkrat na mesec v telovadnici, da se uče kretanja za javne nastope.

— (Imenovanje mestnih uradnikov.) V včerajšnji tajni seji občinskega sveta Ljubljanskega nadaljevala in končala se je razprava o imenovanju mestnih uradnikov. Razven že navedenih dobili so službe in sicer: službo mestnega blagajnika s prejemki tretjega činovnega razreda gospod Ferdinand Bradaška, dosedaj kontrolor mestne blagajnice; službo računskega revidenta s prejemki četrtega činovnega razreda gospod Fran Trdina, dosedaj knjigovodja pri Ljubljanskem vodovodu; službo blagajničnega kontrolorja s prejemki četrtega činovnega razreda gospod Karol Lachainer, dosedaj oficijal mestne blagajnice; službo računarsvenega oficijala s prejemki petega činovnega razreda gosp. Veličan Fink, dosedaj asistent mestne blagajnice; službo računarsvenega asistenta s prejemki šestega činovnega razreda gosp. Andrej Debevec, dosedaj praktikant mestne blagajnice; službo blagajničnega asistenta s prejemki šestega činovnega razreda gospod Ivan Hribar, dosedaj pomočni uradnik mestne blagajnice; službi oficijalov s prejemki četrtega činovnega razreda gospoda Ivan Kališ, dosedaj magistratni ekspeditor, in Karol Mulaček, dosedaj magistratni registrator; službi oficijalov s prejemki petega činovnega razreda gospoda Jernej Boltar, dosedaj magistratni protokolist, in Ivan Robida, dosedaj magistratni oficijal; službe kancelistov s prejemki šestega činovnega razreda gospodje Miroslav Košir, dosedaj magistratni kancelist, Anton Gutnik, dosedaj pomočni uradnik pri Ljubljanskem magistratu, in Fran Barlé, računski podčastnik pri 17. pešpoku.

— (Iz deželne šolskega sveta.) Imenovani so bili v zadnji seji: Učiteljem in vodjo jednorazrednice v Št. Martinu pri Nadanjem selu učitelj v Dolenjem Semenu g. Andrej Lah; tretjim učiteljem na četirirazrednici v Radečah učitelj na Raki g. Martin Humek. Priznane so se petletnice in sicer: profesorju na višji gimnaziji Ljubljanski gosp. Tomi Zupanu peta, profesorju dr. Oskarju Gratzkyju prva, in prof. na Novomeški gimnaziji g. dr. Jos. Marinko-tu druga. Definitivnimi potr-

jeni so bili z naslovom profesorja učitelji gospodje dr. Jos. Šorn in Ludovik Lederhas na Ljubljanski višji gimnaziji in Fran Novak in Iv. Fon na Novomeški gimnaziji. Dovolil se je poludnevni pouk na jednorazrednici v Lozicah in za prvi razred trirazrednice v Zagorju. Konečno se je rešilo več prošenj za oprosteno od učnine.

— (Slovenska pisateljica,) gospodičina Marica Nadliškova, biva že nekaj dni v Ljubljani, da se seznani z literarnimi krogi slovenskimi. Zlasti jo zanima naše prerajeno gledališče ter se je ustavila nalašč do danes tukaj, da si ogleda nočnjo opero.

— (Vojaške vesti.) Pri domobrancih imenovani so v domačih batalijonih in sicer Adolf Wendel stotnikom drugega reda v aktivni službi 24. batalijona; Gustav Tauzher, Anton Strutz, Julij Polley, Albert Faber, in Ignacij Elsner pa nadporočniki v neaktivni službi. Nadalje imenovan je Fran Pistotnik, stotnikom v aktivni službi, Ivan Kramaršič in Vinko Prešern stotnikoma prvega reda in sicer prvi v častniški lokalni, poslednji v neaktivni službi. Pri žandarmeriji imenovan je ritmajster drugega reda Josip Binovec ritmajstrom prvega reda. — Glede našega prvega poročila imamo še pripomniti, da sta imenovana stotnik-avditor Karl Noli 17. pešpolka majorjem-avditorjem, poročnik Franc Tschurn železniškega in brzojavnega polka pa nadporočnikom. Dr. Emil Hotschevar imenovan je namestnikom asistentnega zdravnika v rezervi 7. lovskega batalijona, tehniški pomočnik garnizijske lekarne v Celovcu Mihael Kutny pa je umirovljen ter si je izvolil domov v Lescah na Gorenjskem. — Poveljnikom Graškega domobranskega batalijona imenovan je naš rojak Maksimilijan Prešern. Major M. Prešern je doktor modroslovja — v vojaki gotovo redka prikazen.

— (Pozor in prošnja.) V zadnjem sešitku „Izvestij muzejskega društva“ čitamo sledeči poziv: „Večina starih cerkv v Ljubljanski škofiji ima slikane stene, zlasti v svetišču. Pri mnogih se to lahko opazi tam, kjer se belež lušči. Sicer se pa lahko poskusi z lesenim kladivom na nekaterih mestih, kjer je belež odstopil. Če se tolče le malo časa, se kmalu pokaže spodnja barvana stena. Kjer je taka stara slikana cerkev, naj se nikar ne maže z novim beležem, temveč poskusi naj se počasi in varno belež odstraniti. Kdor bi ne vedel kako, naj vpraša v tej zadevi kakoga veččaka, ali pa naj nazaani to muzejskemu društvu v Ljubljano, ali pa centralni komisiji za ohranjenje umetnih spomenikov na Dunaji. Po tem potu se nam bo odprlo mnogo starih naših spomenikov cerkvenega slikarstva na Slovenskem iz preteklih stoletij in mnogo se jih bode po pametnem potu prenovilo. Le tako se bo popravil spačeni ukus nekaterih, ki so zadnja desetletja ukazovali brezukusno beliti in mazati cerkvena svetišča. Te besede smo zapisali gospodom oskrbnikom in pregorečim prenovljevalcem cerkv v resen predvarek.“ Isto tako opozarja uprava muzejske knjižnice, da Slovenci nimamo nobene knjižnice, v kateri bi se našli vsi duševni proizvodi slovenski in da bi bilo zelo važno in koristno, ko bi se muzejska knjižnica kolikor moči popolnila. Priporočamo rojakom, naj bi v tem oziru podpirali muzejsko knjižnico kar najbolj mogoče, zlasti pa prosimo vse slovenske založnike knjig in časopisov, naj pošiljajo muzeju po jeden izvod. To je toliko bolj potrebno, ker vodstvo c. kr. licejalne knjižnice, kar se tiče slovenske in slovenske literature sploh, ničesar ne stori. Najbolje bi pač bilo, da sklene deželni zbor zakon, da mora vsak kranjski založnik in tiskar po jeden izvod vsakega dela doposlati muzeju, a tudi to bi bilo dobro, ko bi se dovoli potrebna sredstva za nakupovanja drugod izdanih slovenske književnosti, zgodovine itd. tičočih se knjig ali časnikov. Naj gospodje dež. odborniki ta nasvet blagohotno uvažujejo!

— (Za razširjevanje prometa tujcev na Kranjskem) namerava uredništvo lista „Fremden Zeitung für Oesterreich“, da ustanovi živahnejo zvezo s Kranjsko, ustanoviti tudi v Ljubljani podružnico uredništva, ki bode v neposredni zvezi s centralnim uredništvom v Solnogradu. Poizvedbeni urad, kjer se dajejo vsa potrebna pojasnila glede letovišč in za potnike pripravnih krajev, o cenah v gostilnah in o zasebnih stanovanjih, se bode ustanovil tudi za Kranjsko in se bodo dotične

Dalje v prilogi.

vprašalne pole razposlale tudi v vse kraje, kjer je pričakovati, da se utesne kaj storiti za turiste in za potujoče občinstvo. Imenovani list bode priobčeval ilustrirane članke o krasotah naših dežel, katere tuji svet dozdaj le še premalo pozna in na katere je treba opetovano opozarjati. Prav toplo priporočamo torej, da se za imenovanega lista namene zanimajo rodoljubi, posebno po krasni naši Gorejski, ki glede naravnih svojih krasot sme tekMOVATI s marsikatero deželo.

— (Od razstave cvetlic „chrysanthemum“) v korist otroški bolnici Ljubljanski ostal je čisti dododek 46 gld. 50 kr., ki se je izročil dobrodelnemu namenu.

— (Novo društvo) s humanitarnim namenom se snuje v Ljubljani pod imenom „društvo za ustanovitev rešilnega in odgojilnega zavoda“. Pravila so se že predložila vladi v potrjenje. V tem zavodu odgojevali bi se zanemarjeni dečki, katerih se branijo v družih učilnicah.

— (Ljudsko gibanje v Ljubljani.) V tretjem četrtletju tekočega leta bilo je v Ljubljani 63 porok, najmlajši ženin je bil star 22 let, najstarejši 67, najmlajša nevesta 16½, najstarejša 61 let. Na svet prišlo je 277 otrok, (140 dečkov in 137 deklic); umrlo pa je 276 oseb (147 moških in 129 žensk). Najstarejša umrla oseba je bila 88 letna žena. Silne smrti je umrlo 8 oseb, in sicer 2 vsled tboja, 1 vsled samomora, 5 pa jih je ponesrečilo.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 22. do 28. oktobra. Novorojencev je bilo 9 (= 14‰), mrtvorojenec 1, umrlih 20 (= 82,76‰), mej njimi so umrli za jetiko 7, za vnetjem soplinskih organov 1, za želodčnim katarom 2, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 8. Mej umrlimi je bilo tujcev 5 (= 25‰), iz zavodov 5 (= 25‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za tifuzom 3 (2 tujci).

— (Nesreča na železnici.) Predvčeršnjim popoldne ponesrečila je na progi južne železnice mej Zalogom in Lazami dekla posestnika Franca Macija iz Podgrada. Ko je šla po železniškem tiru, prijel jo je stroj brzovlaka in vrgel v postranski jarek. Notranja poškodovanja bila so tako težka, da je nesrečnica umrla mej potom iz Ljubljanske postaje v bolnico.

— (Tovarna železnica.) Trgovinsko ministerstvo dovolilo je železniškemu graditelju g. E. pl. Mallberg-u v Trebnjem, da sme pričeti pripravljati tehniška dela za zgradbo normalne ali pa ozkotirne tovarne železnice od projektirane tovarne za izdelovanje sladkorja v Mirni do proge Grosuplje-
Novo Mesto. To dovoljenje velja za 6 mesecev.

— (Gasilno društvo v Toplicah) poleg Novega Mesta si bode omislilo društveno zastavo in je nabralo v to svrhu pri prijateljih društva blizu poldrugi sto goldinarjev.

— (Žandarmerijska postaja) v Ortenku na Dolenjski železniški progi je prenehala, ker se je osnovala samo za čas, ko se je gradila Kočevska železniška proga.

— (Nov brod čez Savo) bode odprl posestnik Jakob Ocepek v Dobovcu pri južno-železniški postaji Trbovlje na Škofljo rižo. Dovoljenje ima na pet let in bode prevažal tudi živino. Brod imel bode dva čolna razne velikosti.

— (Savski most pri Radečah.) Zgradbo savskega mostu pri Radečah prevzel je podjetnik gosp. Jurij Teršek pri Sv. Marjeti poleg Rimskih toplic.

— (Zgradba nove frančiškanske cerkve v Mariboru) prav dobro napreduje in bode morda še to jesen dospela do strehe. Ako se naberejo potrebna sredstva, bode se prihodnjo spomlad delo dovršilo.

— (Nova železnica.) Te dni se je pregledovala proga za novo železnico iz Maribora na Zeleni travnik, ki se bode menda začela graditi na deželne troške.

— (Razstava cerkvene oprave) bode v Mariborskem semenišči v nedeljo, dne 5. t. m. in bode odprta še v ponedeljek in torek.

— (Vina na Štajerskem) je letos prav obilo in ima tudi lepo ceno. Pri Ljutomeru plačuje se štrtinjak od 160 do 192 gld., pri Mariboru pa po 120 do 140 gld. Vender pa nekaj časa sem ni posebno živahna kupčija.

— (Politična komedija) na Koroškem, o kateri smo govorili zadnjič v uvodnem članku, je vzbudila v Celovcu živo zanimanje celo v nemških

krogih. Jutri bodedo videli, kako se bode izvršila ta stvar. Poroča se nam, da je nova cesta, okolu katere naj bi se sukala vsa prisiljena slavnost, popolnoma za nič in skoro neporabna in da vznikni tudi zdaj vozijo raje po stari poti in po težavnih klancih. Novo izpeljana cesta je tako površno izpeljana, da ni besede vredna. Zemlja se je razbrskala in cesta se je posula s šuto in kamenjem. Ker pa cesta nima nikakega trdnega fundamenta, se kola udirajo in živina vsled tega še huje trpi nego po stari cesti čez klance. In za tak „Musterwerk“ naj se ljudstvo na komando še hvaležno izkazuje!

— (Osebnosti.) Stavbinski vajenec pri poštnem in brzojavnem vodstvu v Trstu gosp. Gustav Stedry imenovan je stavbinskim pristavom.

— (Nezaupnica mestnemu magistratu v Trstu.) Finančno ministerstvo je izrazilo mestnemu magistratu Tržaškemu formelno nezaupnico. Zaukazalo je namreč, da ima odslej vse davke, davščine in priklade pobirati Tržaška davčna administracija in ne več mestni magistrat. V mestih z lastnimi štaturi pobirajo navadno magistrati davke, če je torej finančno ministerstvo Tržaškemu magistratu to nalogo odvzelo, imelo je gotovo tehtne razloge, katerih ni težko uganiti.

— (Ravnopravnost pri južni železnici.) Tržaška „Edinost“ prijavlja pritožbe slovenskih strank, da uradniki južne železnice delajo raznovrstne zapreke pri odpošiljstvih, če je voznik list narejen slovenski, ker se delajo, kakor bi slovensčine ne razumeli ali pa je res ne razumejo. Take nedostanke bi moralo vodstvo južne železnice v lastnem interesu odpraviti ter zahtevati, da nje uradniki ne delajo nemške ali pa italijanske propagande. Slovenske stranke naj se vselej pritožijo pri postajnem načelniku, če bi pa to ne pomagalo, naj se pritožijo naravnost pri vodstvu. Dalje želi „Edinost“, da bi se tudi v Trstu dobivali slovenski vozniki in druge železnice se tikajoče tiskovine.

— (Brezsrčen oče.) Iz Trsta odšel je v spomlad v marcu 35letni tovarniški delavec Jožef Mirtič iz Dvora v Novomeškem okraju, oče petih nepreskrbljenih otrok, zapustivši ženo in otroke, katerim od 15. maja naprej ni dal nikakešnega poročila več o sebi. Nedavno umrla je žena in je ostalo ubogih pet sirot v največjem siromaštvu.

— (Preganjanje slovanske liturgije v Hrvatski.) V „Hrvatski“ pritožuje se neki Zagrebški duhovnik, da je Spljetski biskup Nakic zabranil dvema mladima duhovnikoma služiti sv. mašo v slovanskem jeziku. Dopisnik pristavlja, da je to nad vse značilno v dobi, ko je Rimska kurija z natisenjem hrvatskega misala slovesno dokazala, da škofje ne dobivajo iz Rima ukaza, zatirati slovansko liturgijo. Od kje tedaj? Konečno naglašajo dopisnik — kakor rekoč hrvatski duhovnik! — da mora tako postopanje jako slabo uplivati na vernike in da bodo trpeli v prvi vrsti verski interesi, za katere bi imelo škofom največ biti. — Tako „Hrvatska“. Mi pa pravimo, naj bo njen dopisnik vesel, da ni duhovnik Ljubljanske škofije. Križali bi ga brezverca!

— (Medicinska fakulteta v Zagrebu.) Kakor poroča „Obzor“ iz zanesljivega vira, namerava hrvatska deželna vlada prav resno ustanoviti medicinsko fakulteto na Zagrebškem vseučilišču. V to svrhu bi se prezidala Petrinjska vojašnica in se dotični stavbinski načrti že izdelujejo. Ob enem se bode gradila velika deželna bolnica na takozvani „Šalati“ po vzorcu deželnih bolnic na Štajerskem.

— (Hrvatsko gledališče.) V Oseku se dela na to, da bi gostovalo bodočo spomlad društvo narodnega hrvatskega gledališča. Pri tej priliki bi se tudi pela Zajčeva opera „Zrinjski“, v kateri bi sodelovali člani tamošnjega pevskega društva.

— (Klub biciklistov „Hrv. Sokola“) v Zagrebu je imel te dni svoj redni letni zbor. Iz poročila odborovega je povzeti, da je klub prav uspešno deloval v minulem letu. Na svojem dirkališču priredil je dve domači in jedno mejnarodno dirko, dalje cestno dirko iz Zagreba v Karlovac. Člani kluba so se udeležili: dirk v Trstu, Gradcu in Mariboru, dalje cestne dirke brv. slov. biciklistične zveze iz Zagreba v Ljubljano in tekmovalne dirke kluba Ljubljanskih biciklistov. Izlete je prirejeval pri ugodnem vremenu klub vsako nedeljo in praznik in poleg teh še dva nočna izleta. Članov šteje klub 159, namreč 2 ustanovna, 80 izvršujočih, 44 vnanih in 33 podpornih. Dohodkov imel je klub 2555 gld. stroškov 2505 gld., inventar je vreden 2087 gld.

Čisto premoženje kluba znaša 975 gld. Podružnici ima klub v Petrinji in v Sisku. Uvedel se bode tudi oddelek za dame. Predsednikom bil je zopet izvoljen g. dr. Anton Rojc.

— (Razpisane službe.) Pri c. kr. davčnih uradih na Kranjskem so izpraznjena nastopna mesta: Služba davkarja v IX. in davčnega kontrolorja v X. čin. razredu, eventuelno drugo mesto davčnega kontrolorja in dve mesti davčnih pristavov v XI. čin. razredu. Prošnje je vložiti do 18. t. m. pri predsedstvu finančnega vodstva v Ljubljani.

Češki kvartet.

Razne vesti.

* (Jan Matejko) Kakor smo že naznanili, umrl je v sredo sloveči poljski slikar in ravnatelj krakovske slikarske akademije Jan Matejko, jeden prvih umetnikov naše dobe. Matejko se je rodil v Krakovu dne 30. julija 1838 l. in že l. 1865 dobil na ondodni slikarski akademiji prvo svetinjo. Na svetovni razstavi v Parizu l. 1867. je dobil za sliko „Državni zbor v Varšavi“ prvo nagrado, cesar pa ga je odlikoval z Franc Jožefovim redom. Izmed mnogih Matejkovih slik so posebno znamenite naslednje: „Alhimist Skudzimój pri kralju Sigismundu“, „Vladislav modri zasede poljski prestol“, „Dvorni norec kralja Sigismunda“, „Združitev Poljakov in Litvancev v Lublinu“, „Kralj Ivan Sobieski moli pred bitko s Turki“ itd. Glede karakteristike, detailov, tehnike z bojami in kompozicije je bil Matejko poleg Meissonierja prvi umetnik naše dobe.

* (Preiskava proti poslancema dr. Juliju Gregu in Jindrichu) se je pričela zaradi govora, ki ga je poslednji imel v Novem Strašcu. Proti prvemu se postopa zaradi govora, proti drugemu, ker je bil govor natisnen v „Nar. listih“. Obtožena sta zločina kaljenja javnega miru.

* (Vojak — menih.) Princ Edvard Schönbürg, sin podpredsednika gospodske zbornice, bode vstopil v benediktinski samostan. Princ, ki je star 30 let, bil je kapetan v cesarjevi telesni gardi in je izstopil te dni iz svoje sijajne službe, da postane menih.

* (Darila v spomin Rusom.) Darila katera je izročil v Toulonu nadinspektor Armand Renaud so bila nastopna: Mestni zastop Pariski daroval je admiralu Avelanu v cizeliranem srebru izdelan posnetek kipa „Oboroženi mir“, zlato svetinjo in 1 iztis dela „Paris“; vsaki petih ruskih oklopnih bronasti posnetek omenjenega kipa; vsakemu častniku ruske eskadre, (skupaj 126) bronasti posnetek kipa „Misel“, srebrno svetinjo in 1 iztis dela „Paris“; vsakemu pomorščaku (skupaj 2232) album Pariskih podob in srebrno zavratno iglo, podčastniki (255) dobili so emaljirane igle. Kot spomin na gala-predstavo v operi dobil je vsak udeleženec krasno izvedeno helijografijo predstavljajočo ruskega carja.

(Vojak in cesarica.) V Budimpešti sprehajala se je te dni cesarica po dvornem vrtu. Ko pride do vojaka, ki je bil na straži, zakliče ta: Stoj! kdo si? Cesarica odgovori: Jaz sem cesarica. Vojak, ki je ni poznal zavrne: Če ste cesarica, prosim, da se vrnete v dvor, kajti po šesti uri ne smem nikogar puščati tukaj. Cesarica smeje se pogleda na uro in pravi: Imate prav, res je že polu sedmih. Vojaka so sicer zaprli in je bil kaznovan, ker je bil neuljuden, ob enem pa je zaradi svoje stanovitosti bil priporočen, da avanzuje.

* (Ministerski humor.) Te dni hotela je neka dama izročiti prošnjo ministerskemu predsedniku dr. Wekerle-tu, ko je imel avdijenci dan. Prišla je pa že prepozno, ko je minister ravno odhajal. Žalostno stopala je po stopnjicah s prošnjo v roki in hotela oditi. Minister vpraša jo, kaj želi in ona mu odgovori, da je zamudila avdijenco, da mora toraj čakati do prihodnjega avdijenci dneva. „Kdo ve, me li takrat še najdete tukaj!“ odgovoril je minister, vzel prošnjo in se vrnil v svojo pisarno, kjer je takoj rešil prošnjo prosilke.

* (General Gurko — otrovan.) Pariski list „XIX. Siecle“ javlja iz Varšave, da je po časnikih raznešena vest o smrti generala Gurka imela resno podlago. Gurko je bil res opasno bolan, zdravnik je spoznal, da je bil otrovan in mu je dal hitro protitrov, ter ga rešil. V jedilih našel se je strup, s katerim je kuhar hotel otrovati generala. Kuhar se je res sam zastrupil in ob enem zginil je iz Varšave neki sumni Nemec, kateri je večkrat obiskal generalovega kuharja.

* (Kolera na Ogerskem.) V Budimpešti je zdravstveno stanje še vedno neugodno. Posebno se je pokazala kolera pri jedni eskadroni husarjev, ki so prišli iz Galicije in so morali mej potom na Ogerskem priti v dotiko z okuženimi elementi. Na Dunaji umrl je neki človek, ki je popolnoma zdrav odšel iz Budimpešte, na poti pa pri Požunu padel v Donavo. Drugi dan zbolel je za kolero in umrl, dokaz da je reka Donava okužena.

* (Svetovna razstava v Chicagu) zaprla se je dne 30. m. m. na slovesen način. Glasovi, da se podaljša do konca tega leta, se torej niso obistnili.

* (Nesreča ali atentat.) Na neki ladiji, ki podira v strugi Donave pri Orsovi nevarne skale, razpočila je predvčeršnjim dinamitna patrona. Preiskava še ni dognala, ali je to nesreča ali pa delo kakoga zlobneža, a sodi se, da je bila patrona nalašč užgana. Eksplozija je bila grozna. Ladija je močno poškodovana, dva delavca sta bila ubita, najstarejši pa je nevarno ranjenih.

* (Most preko kanala La Manche.) Družba, ki bo zgraditi most preko kanala med Francosko in Angleško, je vložila na angleško vlado prošnjo za koncesijo. Železniški most, ki bo vezal mesti Calais in Dover, bo imel 72 stebrov. Vse delo bi se dovršilo v šestih ali sedmih letih in bi veljalo 800 milijonov frankov.

* (Zaklad v ognjišču.) V Sindelburgu na Dolenjem Avstrijskem našli so delavci, ko so razdirali neko staro ognjišče, ki se že dlje časa ni rabilo, v votlini več malih vreč, polnih srebrnjakov starega kova. Zaklad je moral že mnogo let tam biti skrit, ker so nekateri novci še iz 17. stoletja.

* (Izdajna sleparija.) Sin nekega Dunajskega tovarnarja, bivši borzni agent Armin Bergl, seznanil se je pred nekaj meseci z bogato gospo Betino Bitt, ki je ločena od svojega moža. Mož se je znal tej gospi tako prikupiti, da se je hotela z njim poročiti — kako, tega zaljubljenca nista vedela. V tem, ko je gospa premišljevala in poizvedovala, kako izpolniti srčno svojo željo, izposodil si je ženin pri njej najprej 11.000 gld., potem pa še 100.000 gld. Ko je nesrečnica sprevidela, da jo je ženin osleparil, ovdela ga je policiji, a denar je izgubljen; mladi mož je lepo posojilo tekom nekaterih mesecev do zadnjega krajcarja zapravil.

— (Samomor iz ljubosumnosti.) Na Dunaji ustrelila se je 19letna trgovčeva hči Gizela Hess pred očmi svojega ljubimca, slušatelja tehnike. Dekle dolžilo ga nezvestobe in sta se vsled tega sprla. Konec prepira je bil, da je ljubosumna Gizela potegnila iz žepa revolver in se ustrelila v srce. Zadelo se je tako dobro, da je bila takoj mrtva.

* (Nesrečen konec zakonskega prepira.) V Wolfersdorfu na Čškem sprl se je posestnik Čiške s svojo ženo. Razdražena soproga skoči skozi okno na nlico, da je takoj obležala mrtva, mož pa se je na to obesil. Nesrečnejši bil je jako premožen in je zapustil nad 150.000 gld. imetja.

* (Na grobu soproge.) Rumunjski nadporočnik Aleksander Dragalina prišel je te dni iz Bukurešta v Herkulove toplice in se je ustrelil na grobu svoje soproge. Prenesli so ga umirajočega v zdravniški hotel. Ovenčal je bil poprej grob in dolgo molil ob njem.

* (Upor v kaznilnici.) V kaznilnici v Garsenu nastal je pravi pravcati upor, kaznenci nečejo nikakega dela opravljati in se ustavljajo paznikom z raznimi orožji, tako da je ravateljstvo poklicalo bataljon vojakov na pomoč.

* (Pri konjski dirki ponesrečil) je v lovskem gradu Kranichstein v Hesenskem princ Hohensolms in se poškodoval tako težko, da so ga morali odnesti z dirkališča.

* (Neanonimni zasušnici.) V auli Bruselskega vseučilišča bila je nedavno promocija nekega doktorja, pri kateri so nekateri dijaki psikali, ker niso priznali, da bi bil dotičnik res izvršil svojo nalogo z odliko. Neki navzoči socialist grajal je tako „anonimno nedostojno obnašanje“. Na to ga je udaril bivši dijak dvakrat v obraz, ter mu vrgel svojo vizitko pred noge, rekoč: Tu imate dve neanonimni zasušnici. Vled tega prišlo bi bilo do dvoboja, ako bi ne bili na obeh straneh mirili prijatelji.

* (Milo potolaži razburkano morje.) Namestu olja, o katerem je znano, da potolaži viharne morske valove, uporablja se zdaj v to svrhu milnata voda. Ako se razpusti tri odstotke mila v vodi, ima ta tekočina isti uspeh kakor olje, ob jednem pa je mnogo cenejša in je lažje v kateri koli množini pripraviti jo. Razni poskusi so se obnesli prav dobro, kakor kažejo poročila mnogih pomorskih kapitanov.

Književnost.

— Izvestja „Muzejskega društva za Kranjsko“. Urejuje Anton Koblar. Sešitek 5. Na prvem mestu čitamo konec korenite razprave „Boji na Krajinah in zmaga pri Sisku pred 300 leti“, katero je po virih kranjskega deželne arhiva spisal urednik A. Koblar. Konrad Črnologar popisuje „Dva spomenika osvoboditve Dunaja v letu 1683“, ki se nahajata prvi v Tlakah blizu Šmarija, drugi pa v Škofelji. Jako zanimiv je spis Fr. Pokorna „Donesek k zgodovini dominikanskega samostana v Velesovem“, velike važnosti in dragocen donesek k zgodovini dežele kranjske pa so A. Koblarja „Drobtinice iz furlanskih arhivov“. Zadnja razprava je S. Robiča študija „Kranjski mahovi“, za katero sledi „Mali zapiski“ raznovrstne vsebine.

— „Učiteljski Tovariš“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, prinaša v št. 21. sledečo vsebino: E. Lah: Avstrijsko šolstvo v l. 1890. s posebnim ozirom na Kranjsko; — M. Janežič: Spisje; — Janko Toman: Žolne; — Ukazi in odredbe šolskih oblastev; — Književ-

nost; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik.

— „Kmetovalec“, ilustriran gospodarski list s prilogo „Vrtnar“, ima v št. 20. naslednjo vsebino: Posnemalni stroj za mleko; — Nepotrebno zlo; — Gorenjskim kmetom pravico ali pa Ameriko; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospodarske novice; — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske; — Ristova kumara za vzgojo v sobi; — Kako se sad poveča; — Vrtnarske razno-terosti.

— „Vatrogasac“, glasilo „Zajednice hr.-slav. dobr. vatrogasnih društev“ i „Zaveze gasilnih društev dežele Kranjske“, ima v št. 21. naslednjo vsebino: Peta skupština zajednice hrvatsko-slavonskih vatrogasnih društev; — Sveti Ivan Nepomuk — vatrogasac; — Ustrojenje prostovoljnih gasilnih čet; — Nješto o sustavima strojeva; — Vatrogasna zastava; — Mjesec studeni; — Tri važna predloga; — Pravila ugarskog zemaljskog vatrogasnog saveza; — Naši dopisi; — Iz vatrogasnih društev; — Svaštice; — Šala; — Vatrogasna književnost.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 3. novembra.*) Koaliciji nasprotujoči člani poljskega kluba zahtevali so kategorično, naj skliče Jaworski klubovo sejo in naj opraviči svoje postopanje. Jaworski odklonil to zahtevo.

Dunaj 3. novembra.*) Ako vzprejme cesar demisijo ministerstva, odpotuje grof Taaffe v Meran, kjer misli nekaj časa ostati, potem pa se vrne na Češko, da se posveti upravi svojih posestev.

Praga 3. novembra.*) Policija konfiskovala včeraj in predvčeršnjim na grobih raznih čeških rodoljubov večje število vencev, ker so bili napisi na trakovih baje veleizdajski.

Lvov 3. novembra.*) Deželni odbor je sklenil, da se priredi Matejkov pogreb na deželne troške.

Budimpešta 3. novembra.*) Cesar vzprejel danes opoludne kneza Windischgraetza v avdijenciji.

Zagreb 3. novembra.*) Pred nekaj dnevi prišla je v vas Kajgane v belovarski županiji komisija, da ekspropriira neka zemljišča. Kmetje napadli komisijo, vsled česar se je mej orožniki in kmeti unel pravi boj. Štirje kmeti ubiti, pet orožnikov ranjenih. Na lice mesta došli dve kompaniji vojakov. Prebivalstvo je silno razburjeno.

Sofija 3. novembra.*) Sodišče obsodilo je odgovornega urednika opozicijskega lista „Svobodno Slovo“ zaradi razžaljenja ministerskega predsednika Stambulova na osem mesecev težke ječe.

Madrid 3. novembra.*) Vsled shoda v Marzilji, kjer so Francozi izrazili Špancem simpatije, želeč jim dober uspeh v Maroku, bile tukaj velikanske Franciji prijazne manifestacije. Orožniki razgnali demonstrante. Trije orožniki so bili lahko ranjeni, 23 oseb je bilo zaprtih.

Šoštanj 4. novembra. Pri današnji občinski volitvi izvoljeni sami naši kandidati. Nasprotniki se volitvi niso udeležili.

Dunaj 4. novembra. Upravno sodišče je zavrglo pritožbo dra. Dečka in tovarišev zoper sklep obč. sveta Celjskega, — kateri je bil gledé javnih napisov ukrenil, da ostanejo samonemški — in sicer zategadelj, ker v tej sporni stvari ni kompetentno upravno, ampak državno sodišče.

Budimpešta 4. novembra. Knez Windischgraetz prevzel misijo, sestaviti novo ministerstvo. Pred odhodom bil je v poslanski zbornici in se je posvetoval z Wekerlom.

Budimpešta 4. novembra. Za knezom Windischgraetzom bil grof Thun pri cesarju, potem pa grof Badeni. Sodi se, da je Windischgraetz prevzel nalogo, sestaviti novo ministerstvo. Thun in Badeni sta že odpotovala.

Lvov 4. novembra. K Matejkovemu pogrebu odposlal občinski svet deputacijo 15 članov.

Krakov 4. novembra. Za Matejkov spomenik nabralo se je že 3000 gld.

*) Iz včerajšnje konfiskovane številke.

Beligrad 4. novembra. „Videlo“ javlja, da so Arnavti napadli Prizrend. Turška posadka se je umaknila v trdnjavo.

Pariz 4. novembra. Listi javljajo, da je kardinal Richard naročil Te Deum za Ruse na posebni ukaz papeža.

Pariz 4. novembra. General Bauffremont umrl.

Ajaccio 4. novembra. Rusko brodovje odplulo včeraj v Pirej.

Santander 4. novembra. Ladija nato-vorjena z dinamitom, se je unela; požar se je razširil in upelnil mnogo hiš. Ladija eksplo-dirala s strahovitim pokom. Mnogo oseb ubitih. Guverner se pogreša. Poslopje, kjer je nastanjen brzojavni urad, uničeno.

Narodno-gospodarske stvari.

— Žrebanje prioriteten obligacij. Pri žrebanji, ki se je vršilo, dne 1. novembra 1893 s prioriteten obligacijami I. in II. izdaje ter izdaje l. 1890 železnice nadvojvode Albrehta, izžrebani so bili: pri XL žrebanji 4% prioriteten obligacij (I. izdaje) v srebru 65 števil in sicer: 839, 1925, 2501, 4115, 4459, 5469, 5602, 6003, 6834, 6997, 9504, 9808, 12960, 13297, 14195, 14370, 14389, 14658, 15084, 17290, 18113, 19635, 20090, 21702, 21744, 22395, 22629, 24565, 25152, 26861, 27273, 28837, 28851, 31012, 31067, 32056, 32179, 32413, 34340, 34754, 35039, 36130, 36211, 36433, 36533, 36782, 36923, 37573, 38610, 40919, 41277, 42544, 43764, 43787, 44164, 46648, 46954, 47313, 47325, 47699, 48438, 49151, 49175, 49672, 50341. — Pri XXVIII. žrebanji 5% prioriteten obligacij (II. izdaje) v zlatu 90 števil in sicer: 260, 310, 1156, 1312, 1436, 1761, 2118, 2126, 2419, 2441, 2522, 2620, 2622, 2861, 3799, 4265, 4376, 4610, 4689, 4745, 5157, 5572, 6017, 6071, 6415, 7651, 7773, 8130, 8361, 8616, 8766, 9173, 9360, 9491, 9804, 9832, 10000, 10091, 10207, 10431, 10543, 10558, 10709, 10910, 11553, 11696, 11843, 12056, 12065, 12120, 12182, 12814, 13015, 13536, 13586, 13627, 13649, 13941, 14132, 14251, 14414, 14834, 15004, 15220, 15312, 15581, 15605, 15800, 15852, 16131, 16199, 16365, 16507, 16613, 16623, 16724, 17078, 17097, 17151, 17164, 17185, 17453, 17539, 18185, 18431, 18781, 18834, 18842, 18893, 19216. — Pri VII. žrebanji 4% prioriteten obligacij v srebru (izdaje l. 1890) 25 serij in sicer: 744, 2244, 3083, 3730, 3740, 4627, 6874, 9603, 9621, 9973, t. j. 10 št. a gld. 1000 —, potem številke: 10866/10870, 13111/13115, 14311/14315, 18966/18970, 20426/20430, 25471/25475, 27606/27610, 31471/31475, 31546/31550, 43111/43115, 44316/44320, 49671/49675, 53716/53720, 57871/57875, 59716/59720, t. j. 75 št. a gld. 200 —. Izžrebane obligacije se prično izplačevati s 1. majem 1894 in sicer 5% prioriteten obligacije v srebru (I. izdaje) po 300 gld. avstr. velj. 5% prioriteten obligacije v zlatu (II. izdaje) po 200 gld. v zlatu in 4% priyor. obligacije v srebru izdaje l. 1890 po 1000, oziroma 200 gld. avstr. velj. Z imenovanim obromkom pa tudi preneha obrestovanje izžrebanih obli-gacij.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporenega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovladno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za-znamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 škatljice se ne pošilja. 3 (18—17)

Nova opera!

Začetek ob 8. uri zvečer.
Štev. 11. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 589.

V soboto dne 4. novembra 1893.

Prvikrat:

Stari ženin.

Komična opera v treh dejanjih. Zložil Karol Bendel. Po K. S. besedah poslovenil A. F. Kapelnik g. prof. F. Gerbič. Režiser g. J. Noll.

Začetek točno ob 8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijev št. 27.

Ustopenina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 1 gld. 20 kr., od IV. do VIII. vrste 1 gld., od IX. do XI. vrste 80 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 70 kr., II. vrste 60 kr., III. vrste 50 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustopenina v lože 70 kr. — Parterna stojišča 50 kr. — Dijaške in vojaške ustopenice 80 kr. — Galerijska stojišča 20 kr.

Sedeži, lože in ustopenice se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Selenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici. V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Prihodnja predstava bode v četrtek, dne 9. novembra 1893.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Darila za „Narodni Dom“.

LIII. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenesek . . . 12871 gld. 09 kr.			
Doneski za mesec julij; plačali so:			
4 naročniki	5 gld.	20 gld.	— kr.
5 naročnikov	3	15	—
7	2	14	—
20	1	20	—
9	50 kr.	4	50
		73	50

III. izkaz kronin darov, izročeni uredništvu „Slov. Naroda“ v dobi od 1. do 15. julija in izkazanih v št. 148.—160. „Slov. Naroda“, v znesku . . . 149 „ 82 „			
Donesek hrvatske deputacije pri vsesokolski slavnosti . . . 29 „ — „			
Darilo g. dr. G. Gregorina iz Trsta . . . 1 „ — „			

Doneski za mesec avgust; plačali so:			
4 naročniki	5 gld.	20 gld.	— kr.
5 naročnikov	3	15	—
7	2	14	—
20	1	20	—
9	50 kr.	4	50
		73	50

IV. izkaz kronin darov, izročeni uredništvu „Slov. Naroda“ od 16. julija do 15. avgusta in izkazanih v št. 161.—175. „Slov. Naroda“, v skupnem znesku . . . 36 „ — „			
Doneski za mesec september; plačali so:			
4 naročniki	5 gld.	20 gld.	— kr.
5 naročnikov	3	15	—
7	2	14	—
20	1	20	—
9	50 kr.	4	50
		73	50

V. izkaz kronin darov, izročeni uredništvu „Slov. Naroda“ od 16. avgusta do 15. septembra in izkazanih v številkah 186.—211. „Slov. Naroda“, v skupnem znesku . . . 21 „ 25 „			
Doneski za mesec oktober; plačali so:			
4 naročniki	5 gld.	20 gld.	— kr.
5 naročnikov	3	15	—
7	2	14	—
20	1	20	—
9	50 kr.	4	50
		73	50

Skupaj . . . 13402 gld. 16 kr.			
--------------------------------	--	--	--

Opomba: Vsem onim, kateri so na ta ali oni način pripomogli k tej, za naše težavne in skromne razmere ogromni svoti, najtoplejšo zahvalo, združeno z željo in prošnjo, da blagovolijo z nami vstrajati tudi še zanjeprej, tembolj, ker pride kmalo do zgradbe „Narodnega Doma“.			
V Ljubljani, dne 2. novembra 1893.			

Odbor „Krajcarske družbe“.

Tuji:

2. novembra.

Pri **Mališči:** Koschein, Wiesauer, Benedek, Mravlag, Hostnig z Dunaja. — Dobida iz Gradca. — Hafner iz Trsta.

Pri **Sionu:** Soukup, Brody, Monschein, Riewel z Dunaja. — Wild iz Gradca. — Segala iz Baka.

Pri **bavarskem dvoru:** Vitober iz Beljaka. — Černe iz Kranja. — Gattevi iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarju:** Repinc, Prem, Zwetler, Neskovits z Dunaja. — Müller iz Črnoljca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
2. nov.	7. zjutraj	732.8 mm.	8.2° C	sl. vzh.	obl.	0.30 mm
	2. popol.	732.1 mm.	10.2° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	732.0 mm.	9.0° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
3. nov.	7. zjutraj	732.0 mm.	8.4° C	sl. vzh.	obl.	
	2. popol.	733.8 mm.	11.6° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.1 mm.	10.4° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura 9.1° in 10.1°, za 2.1° in 3.3° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 31. oktobra 1893.

Prejšnji teden

Bankovcev v prometu	498,900.000 gld.	(+ 13,630.000 gld.)
Zaklad v gotovini	278,085.000 „	(— 77.000 „)
Portfelj	202,026.000 „	(+ 16,835.000 „)
Lombard	28,878.000 „	(+ 2,144.000 „)
Davku podvrž. not.	6,767.000	

Dunajska borza

dne 4. novembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	96 gld.	65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	96	40
Avstrijska zlata renta	119	05
Avstrijska krona renta 4%	95	90
Ogerska zlata renta 4%	115	25
Ogerska krona renta 4%	93	20
Avstro-ogerske bančne delnice	994	—
Kreditne delnice	332	90
London vista	127	35
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62	47 1/2
20 mark	12	48
20 frankov	10	11
Italijanski bankovci	44	15
C. kr. cekini	6	02

Dne 3. novembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	144 gld.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195	—
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	128	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	—
Kreditne srečke po 100 gld.	195	75
Ljubljanske srečke	24	25
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	—
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	147	75
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	245	—
Papirnati rubelj	1	32 1/4

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja, dole nam povodom smrti naše ljube matere, odnosno tašče in stare matere, gospe

Helene Supančičeve

izrekamo vsem svojo najprisrčnejšo zahvalo: zlasti pa se zahvaljujemo še darovateljem krasnih vencev, dalje onim, ki so pri pogrebnem sprevodu svetili in vsem onim, ki so pokojnici izkazali zadnjo čast s tem, da so se v tako obilem številu spreveda udeležili. Vsem bodi izrečena še jedenkrat naša najtoplejša zahvala! (1108)

V Ljubljani, dne 3. novembra 1893.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse srčne dokaze ljubezni in sočutja mej boleznijo in ob smrti naše nepozabne soproge, oziroma matere, gospe

Ivane Grašek

se tem potom prav iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem darovateljem krasnih vencev, častiti duhovščini, slavnemu društvu „Lira“ za gniljivo petje, c. kr. uradnikom ter vsem dragim prebivalcem našega mesta, ki so nepozabno pokojnico spremenili k zadnjemu počitku in se nas sočutno spominjali.

V Kamniku, dne 3. novembra 1893.

Žalujoči ostali.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rdečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (5—7)

Mattoni's Giesshübler slatine.

Pritlično

prijazno vrtno stanovanje

s tremi sobami in kar zraven spada se odda takoj v Nunskih ulicah št. 4. (1113)

Išče se gostilnica

kjer bi se ob enem mogla izvrševati tudi mesarska obrt, bodisi na deželi ali pa drugje — Ponudbe pošljite naj se pod „št. 48“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (1096—3)

Rudolf Vertnik

anatomično-ortopedična čevljarska obrt v Ljubljani, Rimska cesta št. 10

priporoča se čast. p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, katera izvršuje natančno po naročilu in nizki ceni. (1090)

Jako fino

štajersko pogorsko vino

liter po 5 kr. in

sladko hruševo vino

liter po 4 kr. se prodaja v večji množini loco Hartberg (železniška postaja). Več pove iz prijaznosti gospod Karol Tomšič, c. kr. poštni upravitelj v Hartbergu na Štajerskem. (1085—2)

Na najnovejši in najboljši način

umetne (694—36)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregio, Curih, Genavo, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiša.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linca, Steyra, Pariza, Geneva, Curiha, Bregio, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ino, mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

„ 12. „ 00 „ popoldne „ „

„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

„ 1. „ 01 „ popoldne „ „

„ 8. „ 46 „ zvečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05 „ popoldne „ „

„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

„ 10. „ 10 „ zvečer „ „ (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika. (12—289)

„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „

„ 6. „ 20 „ zvečer „ „

„ 9. „ 55 „ zvečer „ „ (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Učenec

14 do 15 let star, vzprejme se takoj pri J. Zirnstein-u, strugarju v Ljubljani, Kravja dolina h. št. 2. (1099—2)

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in

1033 velocipedov 5

IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti štev. 13.

— Ceniki zastoj in poštne prosto. —

Komí

neozenjen, ne izpod 25 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, veče prodajalec, ki je popolnoma izurjen v trgovini z mešanim blagom, kakor tudi

izurjeno štacunsko dekle

ne preveč mlada, ki bi vodila filijalko najine trgovine z mešanim blagom, se vzprejmeta pri (1100-3)

Lebinger & Bergmann v Litiji, Kranjsko.

Tinct capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze,

všeobecné známý, bolesti utišující

domáci lék k mazání, jest na

skladě ve většině lékáren, láhev po

1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování

treba se mítí dobře na pozoru a

přijmouti jen láhev s ochrannou

známkou „kotvou“ jakožto

pravé. Ústřední zásylatelství:

Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(360—31)

pri

nizozemsko-ameriški

parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Izborna postrežba. Najnižje pasažirske cene.

Pojasnila zastoj.

Razglas.

Državno vojno ministerstvo namerava osigurati potom splošne konkurence predmete, označene v priloženem seznamu in zaradi tega pozivlja da se vpošiljajo pismene ponudbe.

Ponudniki imajo se po naslednjem ravnati:

1.) Oziralo se bode le na avstrijske in ogerske državljane, katerih verodostojnost in zmožnost ali usposobljenost je nedvojben; ponudeni predmeti morajo biti brezpogojno izdelani v tuzemstvu iz tuzemskega materiala.

II. Ponudniki, ki niso že znani državnemu vojnemu ministerstvu, imajo s spričevali dokazati svojo solidnost in zalagalno zmožnost.

V to, da napravijo taka spričevala, poklicani so:

1.) gledé tvrdk, protokolovanih v trgovskem registru: trgovske in obrtne zbornice, v čijih okrajih so firme etablirane.

2.) gledé onih ponudnikov, kateri niso protokolovani pri trgovskem sodišči:

politične oblasti I. inštanije, v katerih okoliših je bivalšče ponudnikovo.

Spričevala, ko jih napravijo organi, za to poklicani, se ne uročé strankam, temveč pošljejo premo državnemu vojnemu ministerstvu.

Ponudniki morajo torej za napravo takega dokumenta pravočasno uložiti prošnjo pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopinje) in v prošnji morajo točno navesti:

1.) Ime in priimek (besedilo tvrdke);

2.) Obrtna stroka in bivalšče;

3.) Za izvršitev obravnave poklicano vojaško oblastvo (v predležečem slučaju državno vojno ministerstvo);

4.) Dan obravnave in

5.) Količino in kakovost predmetov, katere mislijo oddati.

III. Ponudba omejuje se le na predmete, navedene v seznamu in se more glasiiti na vso množino ali le na kak kolikeršen si bodi del.

IV. Vsi predmeti morajo se zalagati po pečatenih vzorcih, ki so na ogled razpoloženi pri monturnih skladiščih v Brnu, Budimpešti, Gradcu in Kaiser Ebersdorfu ter pri monturni podružnični zalogi v Karlsburgu, katerih kakovost se ima zmatrati za najmanjšino tega, kar se zahteva. Take vrste, od kojih je normiranih več velikostij, in od kojih potrebščina v priloženem seznamu ni navedena po posameznih velikostnih vrstah, morajo se zalagati po predpisanih razmerah velikostno-vrstnega odstotka.

Uzorci zastavnih listov nahajajo se le pri monturnih zalagališčih v Brnu in Kaiser Ebersdorfu. Ponudniki hlač iz tkane bombaževine imajo z ponudbo vred predložiti vzorcev takih hlač v dveh velikostnih vrstah. Prva velikostna vrsta imej dolžino 112 cm, a druga dolžino 104 cm.

Podjetniku je prosto, obrniti se na imenovane monturne upravne zavode, da mu proti plačilu prepuste vzorce (izvzemši zastavne liste in hlače iz tkane bombaževine), ki so pooblaščen, zahtevane vzorce proti plačilu podjetnikom izročiti.

V plačilu, ki se zahteva od podjetnikov za te vzorce, obseženo je poleg cen, katere prav za prav stane njih naprava, tudi 15% stranskih troškov, ki jih ima vojaška uprava.

V. Oddaja ima se izvršiti vsaj do konca septembra 1894 v štirih enakih obrokih tako, da se izroči po jedna četrtina naročene množine do konca marca, maja, julija in septembra 1894.

Državno vojno ministerstvo si izrecno pridržuje pravico, oddajno množino eventuelno pomanjšati, ali pa eventuelno za polovico naročene oddajne množine povišati; tako povišanje naročila se tudi lahko zgodi mej letom 1894 kadar si bodi in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potreščino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu.

Za tako naročbo veljajo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

VI. Ponudbe imajo se napraviti po formularji, ki je naveden v tem razglasu, v njih se mora točno in jasno navesti monturno skladišče, v katero se hoče oddajati, množino in nazvanje ponujanih predmetov, cena povedana v številkah in pismenih za vsak predmet in obrok oddaje.

Ko bi se vojna uprava ne mogla ozirati na oddajni kraj, katerega si je izbral ponudnik, zavezan je na lastne troške in odgovornost odpošiljatev v drugo ali tudi več monturno upravnih zavodov preskrbeti.

Zalagateljem more se pa sicer dovoliti, da oddajo predmete, katerih zalaganje so dobili, v monturno skladišče, ki je najbližje njih etablissementu, da se ondu pregledajo in potem na njih troške in nevarnost, če bi bilo treba, pošljejo v druge monturne upravne zavode.

Za one pošiljatve voznega blaga po železnici na monturna zalagališča, ki preidejo po vizitaciji, pri kateri se ni pokazalo nič pomankljivega, v last vojaškega erarja, dovoljeno je zalagateljem olajšilo vojaškega tarifa povračilnim potem, ter se zalagateljem na dotičnih voznih listih od strani monturnih zalagališč daje potrdilo, da je pošiljatev prešla v last vojaškega erarja.

VII. Če pa več podjetnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1.) Da se zavezujejo solidarično jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev;

2.) Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalni zadevi občevati z državnim vojnim ministerstvom.

Ponudbe imajo podpisati vsi podjetniki in povedati njih značaj in bivalšče, ime in priimek.

VIII. Za zagotovljenje ponudbe je uložiti varščino v znesku petih (5) odstotkov vrednosti, ki odpade na ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kaki vojaški blagajnici (plačevalnici).

Varščina ima se uložiti v gotovini, hi, otekah ali vrednostnih papirjih pripravnih za vlaganje kavcije.

Zastavljalne in poroštvene listine se pa morejo vender le v tem slučaju vzprejeti za varščino, če so zakonito zagotovljene z uknjiženjem na nepremičnine in jim je pridejano glede ponudnikov iz Avstrije potrjenje dotične finančne prokurature glede njih rabljivosti, dočim se imajo ponudniki iz dežel ogerske krone obrniti za potrjenje tacih pisem na pravnega zastopnika vojaškega erarja postavljenega od dotičnega kornega poveljništva.

IX. V ponudbi je navesti uložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji, listine).

Depozitni listi, ki jih izpostavljajo vojaške blagajnice (plačevalnice) so tudi hkrati z zapečateni ponudbo, vendar v posebnem zapečatenem kuvertu (po obrazci navedenem na konci razglasa) doposlati državnemu vojnemu ministerstvu.

Opomni se, da se kuvertovane ponudbe in depozitni listi ne smejo deti vkupe v jeden kuvert, temveč se morajo posebe, pa vendar istočasno doposlati.

Zastran ulaganja varščine imajo se ponudniki pravočasno — ne pa še le poslednje dni, predno preteče obrok za ulaganje ponudb — obrniti na dotično vojaško blagajnico (plačevalnico).

X. Ponudbe, ki morajo pri podjetnikih, ki niso znani državnemu vojnemu ministerstvu, biti opremljene s v točki II. omenjenimi odloki trgovske in obrtne zbornice oziroma politične oblasti o prošnji za izpostavljenje spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti, in depozitni listi, o polaganji vadija, ki se morajo hkratu pa vender posebe vposlati, morajo neposredno in vsaj do 1. decembra 1893 ob 12. uri dopoldne doiti pri vložnem zapisniku državnega ministerstva.

XI. V obliki pogodbenega načita spisani podrobni pogoji ogledajo se lahko pri kornih intendancijah, pri monturno upravnih zavodih, navedenih v točki IV., pri trgovskih in obrtnih zbornicah avstro-ogerske države, pri trgovskem muzeji v Budimpešti in pri ogerskem deželnem industrijalnem društvu v Budimpešti.

XII. Podjetniki imajo izjaviti v ponudbah:

1. Da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli in da se jim popolnoma podvržejo;

2. da so ozorce razpisanih predmetov natančno ogledali in tudi glede materiala, iz kojega so narejeni in o načinu, kako so narejeni, se natančno poučili.

XIII. Ponudba pravno veže podjetnika od tistega časa, ko jo je vložil, za vojaško upravo pa še le od onega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo vojno ministerstvo, da je njegovo ponudbo vzprejelo.

Ponudnik odreka se pravici, odstopiti od ponudbe, in v § 862. obč. drž. zak. in v členih 318 in 319 avstrijskega in §§ 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona nahajajočim se oblikom za vzprejetje obljube njegove.

XIV. Državno vojno ministerstvo si pridržuje neomejeni izbor mej posameznimi ponudniki. Če bi se kaka ponudba ne vzprejela v vsem obsegu, temveč le z restringovanjem ponujene množine ali cene, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščenje, pri državnem vojnem ministerstvu uložiti pismeno izjavo, če vzprejme spremembo njegove ponudbe ali ne.

Če se nasprotnik v petih dnevih ali nič ali pa le nedoločno izjavi, se bode zmatralo, da vzprejme modificiranega odobrenja ponudba.

Če bi se pa od v kaki ponudbi skupno obseženih ponudkov vzprejel le jeden ali drugi, to takoj veže ponudnika.

XV. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe povsem ali deloma vzprejele ali tudi po njih potrjenji spremenile, nanje odpadajočo varščino dopolniti do zneska desetodstotne kavcije in skleniti pogodbo, katere jednemu izvodu se na stroške ponudnikove pritisne kolek po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik, ko je dobil zalaganje branil podpisati pogodbo — ali pa ne prišel k podpisu te pogodbe, če tudi se je pozval, tedaj nadomestuje pogodbo zavsem, deloma vzprejeta ali z njegovim pritirjenjem spremenjena ponudba v zvezi z pogoji, katere je pregledal podjetnik.

Na ponudbe predstojčim pogojem na kak način ne ustrezače ali prepozno uložene ali brzojavno stavljene ponudbe se ne bode oziralo.

Formular za ponudbo.

(50 kr. kolek.)

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo.

Ponudba.

Jaz N. N. stanujoč v v izjavljam s tem, da hočem po pogodbi oddajati nižje navedene predmete c. in kr. monturnemu skladišču v v spodaj navedenih množinah po pridejanih cenah in obrokih.

Množina		Nazvanje	Cena				Oddajni obrok		
ponujanih predmetov			za	v šte- vilkah		v pismenih			
				gl.	kr.	gld.	kr.		
	komad- ov		jedno komad					1/4	} do konca } marca } maja } julija } septembra } 1894
	garni- tur		jedno garni- turo					1/4	
	itd.		itd. itd.					1/4	
								1/4	

Jaz potrjujem:

1.) Da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje, ki jih je izdalo državno vojno ministerstvo pod oddel. 13 št. 2093 iz l. 1893. in jih tudi razumel ter se jim popolnoma podvržem; na dalje

2.) Da sem ozorce razpisanih predmetov natančno ogledal in se natančno poučil, iz kakega materiala in kako so narejeni.

Za natančno izpolnitev svoje obljube jamčim s petodstotno varščino goldinarjev obstoječo iz (gotovine, vrednostnih papirjev, listin), ki odgovarja zalagalnej vrednosti gld. . . kr., katera se je kakor potrjuje v posebnem kuvertu hkrati doposlani depozitni list, uplačala pri vojaški blagajnici (vplačevalnici) v

Priložen je uradni odlok s prošnjo za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti.

N dne 1893.

(Lastnoročni podpis [ime in priimek] ponudnika.)

Formular za kuvert ponudbe.

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji.

Ponudba I. l. za zalaganje oblačilnih in opravnih potrebščin vsled razglasa odd. 13 št. 2093 iz l. 1893.

Formular za kuvert za varščino.

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji.

Depozitni list o gld. . . kr. (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) k ponudbi I. l. glede zalaganja oblačilnih in opravnih potrebščin.

Na Starem trgu hiš. št. 4

odda se za mesec svečan

prodajalnica.

Natančneje izve se nasproti h. št. 5 v II. nadstropji. (1098-2)

Zobni zdravnik DR. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi
umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v narkoti (umetno
spanje) brez bolečin. (118-2)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Ustanovljeno leta 1863.

Svetovnoznane (1021-3)

so samoizdelane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

gostilj, elter, piščal, okarin, ustnih
harmonik, ptičjih orgljic itd. itd.,

švicarskih ocelnih orgljic,

ki igrajo same od sebe in so nedosežne gledé
glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z vzorci zastoj in franko.

Pristno Brnsko

sukneno blago za obleke.

Odstrizek m. 3 10	gld. 4.80 iz dobre	pristne ovčje volne.
dolg, za popolno	gld. 6.— iz fine	
gospodsko obleko	gld. 7.75 iz finejše	
(sukno, hlače in	gld. 10.— iz najfinejše	
telovnik) stane te		

Blago za zimske suknje, sukno za lomske
obleke, nevaljano sukno (loden), Kammingar
za suknje in hlače v najlepši izbiri, meter po gol-
dinarjev 2.50 do gld 6.25, in vse vrste suknene-
ga blaga, razpošilja proti povzetju kot rečno in solidno
znano skladišče suknene-
ga blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in frankovano

Jamči se, da pošiljate vzorce popolnoma odgovarjajo.
Na uvažanje! Spoštovano p. n. občinstvo se osobito
opozarja na to, da sukneno blago po pravih to-
varniških cenah (brez povišanja istih) pošilja zgolj
tvrdka Siegel-Imhof v Brnu. Ob sebi se torej
umeje, da je vse tako blago, če se direktno naro-
čuje, znatno ceneje, nego ono, ki se naročuje s po-
sredovanjem agentov. Zahtevajte dakle vzorcev in na-
ročujte direktno brez posredovalnih trgovcev, ki blago
samo podražujejo. (1016-9)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospe-
šujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztop-
ljajoče (1109-52)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala
50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja
tu dodana, zakonito varovana
varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah
Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in
25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine
je moja tu dodana zako-
nito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

V eitranji poučuje

temeljito po Blumlacher-jevi skušeni metodi proti
zmeremu honoraru izprašana mojstrinja.
Več pové gospod Gorše, kantinér v novi infante-
rijski vojašnici. (1091-8)

Večjo množino tirolskega in doleniškega

vina

(874-21)

je pristno blago — ponuja po primerno niski ceni
v posodah od 50 litrov više

Jos. Paulin v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let preskušeno bolesti ute-
šujoče domače sredstvo.

Cena 1/2 steklenici avstr. velj. gld. 1.—
„ 1/2 steklenici avstr. velj. 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. (210-14)

Paziti je na varstveno znamko in naj se zahteva izrečno

Kwizdina protinova tekočina

iz okrožne lekarne v Korneuburgu pri Dunaji.

Za želodec.

(332-56)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepljivo,
vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

odlikovan na svetovni razstavi
(1186) v Čikagi s svetinjo. (2)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

MASSIGE PREISE

LEICHTLÖSLICHER CACAO

V magazinu stavbenega podjetja
bratov Redlich in Berger v Vodmatu
(Pongračeva baraka) se prodaja na pol pokrit, še
jako dobro rabljiv (1105-2)

koleselj.

JANEZ OGRIS

»puškar«

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revol-
verje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo
streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-
skušene na ces. kr. izkuševališči ter zasnamenovane z
znanko tega zavoda (438-28)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške
popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Glasovita

radi svojega učinka, odlika-
vana radi svojih zdravilnih
lastnosti s častno diplomo
in zlato svetinjo na raz-
stavi v Londonu in Parizu,
z zlato svetinjo v Bru-
selju in Tunisu.

Želodčna tinktura

lekarja

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

je vspešno

dietetično sredstvo,

katero krepi in zdravi že-
lodec, kakor tudi opravi-
labavnih organov vizborno
pospešuje. (173-39)

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v za-
bojih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., po 56 steklenic
(zaboj tehta 5 kg) za 5 gld. 26 kr. — Poštino plača
vedno naročnik.

Cena jedni steklenici 10 kr.

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt

voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835
na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrija) se lepo črno
sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

— Povsod v zalogi. — (801-14)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanke na moje ime

Fernolendt.

DITMAR-SVETILKE

za vsake vrste razsvetljevanja!

Namizne svetilke, viseče svetilke, lestenci, stenske svetilke,
svetilnice in laterne,
svetilke s podstavkom in na stebrih s čipkastim senčilom.

Največja fabrikacija palilnikov.

Petrolejski palilnik s svetilno močjo 4 do 130 sveč.

R. DITMAR, c. in kr. priv. tovarna svetilk na Dunaji,

III., Erdbergstrasse 23, 25, 27 in III., Schwalbengasse 2, 3, 4.

Ditmar-svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

Seznam

predmetov, kateri se imajo zagotoviti.

Množina	Nazvanje	Cene so po- nuditi za	Množina	Nazvanje	Cene so po- nuditi za
640	garnit.	kožušnih ovratnikov in rokavnih obšivov za dragonske kožuhe	garnitur	1100	metrov
220	"	kožušnih podklad za kožušne ulanke	"	3400	komadov
330	"	kožušnih ovratnikov in rokavnih obšivov za kožušne ulanke	"	3800	"
1100	"	kožušnih okrajkov za atile v kožah	"	700	"
320	"	podklad " " sestavljene	"	2100	dvanajstoric
1350	parov	neadjustovanih podlog za sedla iz klobučine	parov	600	komadov
300	"	čevljev iz klobučine	"	5600	"
44700	komadov	adjustovanih čak za pešce, brez traku, orla in rože	komad	2200	"
3900	"	adjustovanih klobukov za lovce, brez traku, glavne vrvice, emblema in brez peresnega čopa	"	25900	garnitur
9500	"	fesov s kiticami (7340 tretje in 2160 četrte vrste)	"	5200	"
1500	"	kitic za fese ulanskih	"	25100	komadov
130	"	cesarsko rumenih čapk brez orla,	"	9000	"
340	"	temno zelenih z luskinastimi	"	29300	parov
160	"	broščevo rudečih trakovi,	"	1700	"
80	"	belih brez čopa	"	700	komadov
330	"	temno modrih in	"	600	"
130	"	svetlo modrih konjske žime	"	1900	"
440	"	broščevo rudečih adjustovanih husar-	"	1900	"
550	"	belih skih čak, brez orla,	"	3200	"
110	"	temno modrih brez rože, brez čopa	"	4700	"
450	"	svetlo modrih iz konjske žime in	"	12900	"
500	"	pepelato sivih brez veričnih okrasa	"	12100	"
680	"	čelad s luskinastimi trakovi za dragonce	"	19250	"
450	"	" " " za podčastnike	"	2300	"
710	"	obrobkov obodčevih	"	1600	"
620	"	grebenschkih pokrovov za	"	14450	"
680	"	grebenschkih šin	"	420	"
730	"	orlov dragonske	"	90	"
850	parov	stranskih vilic	"	73100	"
970	"	adjustovanih luskin. trakov čelade	"	660	"
150	komadov	konjskožimnastih čopnih k ulanskim	"	2400	"
2000	"	orlov brez številke	par	5600	parov
280	parov	adjustovanih luskinastih za ulanske	komad	100	komadov
200	komadov	obodčevih obrobkov	"	190	"
52200	"	orlov za infanterijske čake (novovrstni)	"	1500	"
5800	"	" " artilerijske	"	820	"
410	"	" brez črk za tehnično artilerijo	"	340	"
1430	"	" s številko s husarske čake	"	160	"
58000	"	rož za novovrstne infanterijske čake	"	2670	"
2300	"	" " husarske čake	"	145	"
13400	"	številke ali pismenk iz pakfonga	"	150	"
5700	"	novovrstnih oklepni veržic z levovimi glavami	"	9200	"
780	"	emblemov za lovske klobuke s številko	"	19000	metrov
580	"	" " " s orlom	"	900	komadov
20	"	znamenj za telegrafiste	"	3600	"
3700	"	konjsko strelskih počastil	"	3450	"
58000	"	zaponk za pasove	"	1700	"
4200	"	črnih novovrstnih z rožami	"	16800	"
90	"	rudečih iz konjske žime za topništvo	"	2200	garnitur
5800	"	črnih " " " " "	"	690	komadov
40	"	rudečih " " " " "	"	800	"
1800	"	črnih " " " " "	"	1010	"
10	"	rudečih " " " " "	"	910	"
2950	"	peresnih čopov za lovske klobuke	"	480	"
34600	"	naskočnih trakov s zaponkami za čake	"	90	"
82000	dvanajstoric	malih gladkih	"	240	"
26400	"	velikih rumenih gumb iz	"	400	kgr.
86000	"	malih gladkih kovine	"	17200000	komadov
32000	"	velikih belih	"	2500	"
36500	"	velikih rumenih gumb iz kovine s	"	2900	"
12500	"	malih številkami	"	4300	"
5700	"	velikih rumenih gumb iz kovine za	"	11500	parov
400	"	malih ulance	"	5300	"
3000	"	velikih belih rumenih gumb iz kovine za ulance	"	360	komadov
2500	"	rumenih oliv iz kovi za husarske	"	80400	"
2300	"	belih atile	komad	907	"
245000	komadov	črnih ovratnic brez suknjev	par	230	"
38000	parov	usnjenih rokavic (novovrstni)	"	120	"
12200	"	volnenih rokavic za konjico	meter	400	"
4100	metrov	port za čake narednikov	"	30	"
8300	"	" " korporalov	"	48500	"
480	"	naredniških distinkcijskih portic iz svile z napuščem	"	31400	"
6400	"	naredniških distinkcijskih portic iz svile brez napuščem	"	82500	"
8900	"	svilnatih pramov za prostovoljce	"	66000	"
8000	"	hruščev rudečih portic za častniške sluga	"	86000	"
100	"	port k sabljinim pasovom za moštvo	garnituro	800	"
2100	garnitur	vojaško geografičnega zavoda	"	400	"
3100	"	vrvic za obešanje k atilam	"	220	"
1700	"	vrvic za kožušnim suknjam temno črne,	"	200	"
4300	komadov	obešanje in kožuš. ulankam svetlo modre	komad	5	"
5300	metrov	naramnih petelj za kožušne suknje	meter	516000	"
28000	"	vrvic za čake razvodnikov	"		
110000	"	vrvic za ogerske suknene hlače	"		
	"	štirioglatih vrvic za atile	"		

* Predno se pokositrijo, pregledujejo se v etablisementu izdelovalca od organov dotičnih monturnih zalagališč.

** Sedla in jeklene kobalje je oddati nelakovane, na kar se je ozirati pri stavljanji ponudbe.

*** Ker se nahaja v Kaiser Ebersdorfu pri monturnem zalagališču dvoje statov za izdelovanje zastavnih listov, tako more zalagatelj zastavnih listov temeljem dotičnega dogovora, ki ga je popreje dognati, te statve upotrebljavati v rešenem monturnem zalagališču, ali pa v svojem etablisementu. Za slučaj, da pri oddaji teh zastavnih listov ne bi bilo nikacij očitanih, sklenitev večletne pogodbe ni izključena.

Na Dunaji, dne 20. oktobra 1893

Za vsako mizo! Za sleharno kuhinjo!

Vsaka juha postane hipoma za čudo slastna in močna, če se jej doda

MAGGI'JEVA ZABELA ZA JUHE

HORS CONCOURS na svetovni razstavi v PARIZU 1889. v stekleničah od 45 krajcarjev naprej v vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah. (958)

Otvorjenje gostilne.

Čast mi je, slav. p. n. občinstvu naznaniti, da bodem v svoji hiši na Glincah nasproti gostilne „Amerika“
v nedeljo dne 5. t. m.

ново gostilno odprl.

Postregel bodem z dobrimi jedili in pristno pijačo ter se priporočam

z velespoštovanjem

1114)

J. TRAUN.

Naznanilo.

Fran Čuden

urar v Ljubljani.

Čast mi je naznanjati spoštovanemu p. n. občinstvu, da sem se preselil iz Slonovih ulic na

Veliki trg št. 25

(nasproti rotovža).

Zahvaljujem se vsem dosedanjim gg. naročiteljem in proseč, da bi me v še obilnejši meri tudi v naprej obiskavali in me s svojimi cenjenimi naročili počastili blagovolili, priporočam svojo bogato zalogo ur vsake vrste v največji izbiri ter zagotavljam, da bodem tudi v prihodnje kakor doslej vsakogar prav vestno in dobro postregel.

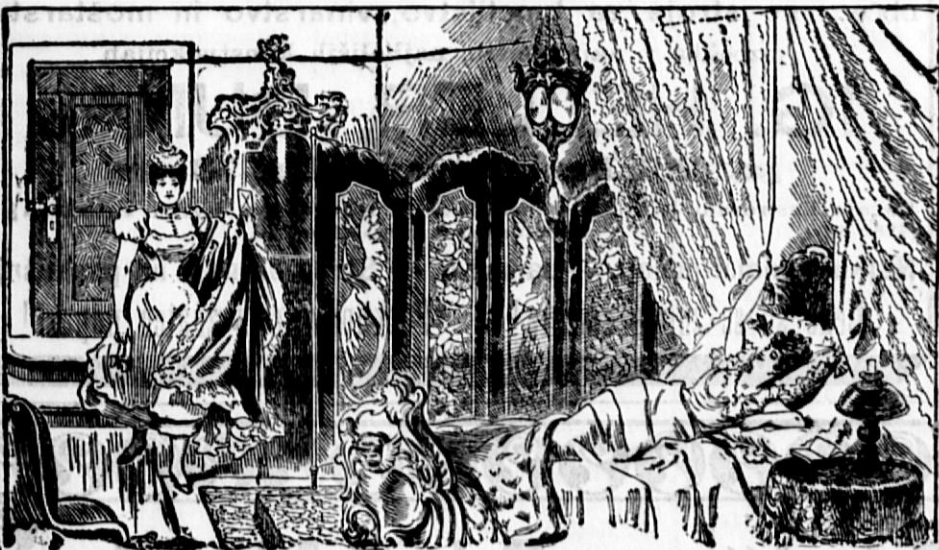
Ceniki se dobé na zahtevanje zastoj in poštne prosto (1107-1)

Komfort! — Priročnost! —

Cathrein-ov zapiralec

(Cathrein's Fernschliesser)

nam omogočene odpirati in zapirati vrata, ne da bi nam bilo treba zapustiti postelje (kopelj) itd. — Vsak lajik ta aparat lahko v nekaj minutah prikuje, ne da bi se poškodovale vrata ali zid.

Centrala:

Jos. Cathrein, Dunaj, I., Predigergasse Nr. 5.

Glavno zastopstvo za Kranjsko pri gospodu

Franu Doberlet-u

pohištenveni etablissement v Ljubljani, Franciškanske ulice.

Cena gl.d. 2-75 celemu aparatu za jedno sobo, najfineje poniklano gl.d. 3-—, najfineje izdelano, cizelovano, posrebrano, pozlačeno, s poljubnim grbom ali monogramom gl.d. 4-— do gl.d. 10-—. (1037-6)

V c. kr. kopelji za vojake v Badenu pri Dunaji in v vojaškem zdravilišču v kopališču Hall že nekoliko časa v rabi.

Sigurnost, zdravje zaščiteno po uporabi tega aparata.

Solidne, zložne, močne
in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja

prva kranjska tvornica

za upogneno

pohišstvo samo iz napojenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(345-32)

K štev. 8626 iz l. 1893.

C. in kr. Intendacija 3. voja

Izvleček iz razglasa.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerava jeden del potrebščine gledé

oblačilnih in opravnih predmetov iz usnja za c. in kr. vojsko v letu 1894

potom malih obrtnikov preskrbeti.

Gledé natančnejših pogojev za udeležbo pri tem zalaganju se opozarja na razglas, ki je v polnem obsegu priobčen v štev. 248 z dne 28. oktobra 1893 „Slovenskega Naroda“.

(1094-2)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplavoje sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna
(302) **Meldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrieu; v Idriji Josip Warte; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.

Preselitev mesarije.

Zahvaljujoč se najuljudneje svojim spoštovanim p. n. kupovalcem za meni dosedaj izkazano naklonjenost, jim naznanjam, da sem z današnjim dnem svojo mesarijo, ki sem jo dosihdob imel na sv. Jakoba nabrežji, preselil v

Slonove ulice št. 1.

Prizadeval si bodem tudi tukaj z največjo skrbnostjo, zadovoljevati spoštovane p. n. kupovalce z ukusno, zdravo mesenino in dobro vago ter se priporočam za blagonaklonjeno mnogobrojno posezanje.

Z velespoštovanjem

Milan Kozak

(1115)

mesar.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-8)

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odredi kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave in da je moč prirediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo** in **tečnejšo** kavo. — **Neprekošena kot primesek k navadni bobovi kavi.** (417-29)

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod — $\frac{1}{2}$ kile po 25 kr.

Fran Čech

mizar

Karolinska cesta št. 26 v Ljubljani

priporoča se častitemu p. n. občinstvu za cenjena naročila in sploh za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje natančno po naročilu in nizki ceni. (1089-3)

Zunanja naročila izvršujejo se točno, solidno in ceno.

Senzačno! Važno za dame! Senzačno!

„Hungaria“-kroj-tabele

sem odstopil gospodu

F. Cassermann-u

tukajšnjemu krojaškemu mojstru.

Slavno p. n. občinstvo izvoli naj se torej obrni do imenovanega gospoda, ki bode zamogel poučevati točno po moji metodi.

(1079-4)

Ignacij Koch, umeteljni prirojevalec.

J. Hafner-ja pivarna

na Sv. Petra cesti št. 47.

Zaloga slovečega Vrhniškega piva, ki služe kot jako zdrava pijača, iz pivovarne Teodorja Frölich-a, po mnenju veščakov skoro povsem jednako Plzenjskemu pivu, v zabojih po 25 steklenic gl. 2 77, kakor tudi v sodih po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{8}$ hektolitra. Isto se pri naročilih pošilja na dom brez daljših troškov.

Elegantni zimski salon

tudi za separirane družbe; soba za goste in posebna soba. Vrhniško marčno pivo, povsem jednako Plzenjskemu ki se sveže dobiva v vsakem poljubnem dnevnem času, za kar se garantuje, in sicer stane pol litra samo 10 kr.; izborna namizna vina in vina v steklenicah; priznana dobra restavracija.

Za blagotna naročila se priporoča in na prav mnogobrojni poset vabi z velespoštovanjem (1110-1)

J. Hafner

restavrater in lastnik pivarne.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah. (162-37)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Štev. 912

Razpis.

(1103-2)

Vzled sklepa občinskega odbora z dné 27. oktobra t. l. se razpiše za mestno hranilnico v Kranji

služba uradnika-tajnika

za sedaj z letno plačo 600 gl.

Prosilci naj svoje prošnje z dokazili o znanji slovenskega in nemškega jezika in potrebnega knjigovodstva, potem o starosti in o dosedanjem službovanji vložé

do 18. novembra 1893. l.

pri podpisnem županstvu.

Mestno županstvo v Kranji

dné 28. oktobra 1893.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trileure

čistilne mline za žito

rezalnice za krmo

samodelujoče

aparate proti peronosperi

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in pošlaine pristo.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Restavracija „Pri Lipi“ v Ljubljani.

Třebonsko (Wittingau) pivo.

Čast mi je, slavnemu p. n. občinstvu najljudneje naznanjati, da točim slej ko prej **Třebonsko pivo iz kneževsko Schwarzenbergove pivovarne v Třeboni (Wittingau, Češka)** in da bodem isto imel tudi v zalogi za tukajšnje in zunanje gospode restavratèrje.

(1092-3)

Z velespoštovanjem

L. Fantini.